

LIETUVA ŠVENTĖ ŽOLINĘ, ŠVENTINO NAUJĄ DERLIŲ, ŽOLYNUS

Pivašiūnai (Alytaus r.), rugpjūčio 15 d. (ELTA). Šeštadienį Lietuvoje šventė Žolinė - Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų šventė. Visose katalikų bažnyčiose buvo šventinamas naujas derlius, žolynai, gėlės.

Didžiausi atlydai - Žolinės aštuondienis, prasidėjęs penktadienį, - tradiciškai vyksta Pivašiūnuose, Alytaus rajone.

Garsiausia Kaišiadorių vyskupijos piligrimystės šventovė šiais metais mini Švč. Mergelės Marijos Nuliūdusiųjų Paguodos paveikslo vainikavimo 27-erių metų sukaktį ir Palaimintojo Jono Pauliaus II apaštališkosios kelionės Lietuvoje 22-uosius metus. Pivašiūnų bažnyčia šiemet irgi mini jubiliejų - 190 metų.

Vidurdienį Pivašiūnų bažnyčioje iškilmingas šv. Mišias aukojo Lietuvos vyskupas, buvo skaitoma homilija, šv. Mišiose dalyvavo Lietuvos vyskupas, svečiai bei pilgrimai iš Lietuvos ir užsienio, buvo meldžiamasi už Lietuvos žemdirbius.

Pagrindinėse šv. Mišiose giedojo jungtinis Kaišiadorių vyskupijos parapijų choras, priitarian Alytaus Didžiosios kunigaikštienės Birutės bataliono kariniam orkestrui. Šv. Mišias tiesiogiai transliavo Lietuvos televizija.

Po šv. Mišių prie Dievo Motinos Nuliūdusiųjų Paguodos paveikslo vyko malonėmis garsaus paveikslo pagerbimo apeigos, kurių metu buvo skaitomas 1988 m. balandžio 27 d. popiežiaus Jono Pauliaus II raštas (brėvė) dėl paveikslo vainikavimo.

Iki rugpjūčio 22 dienos vyksiančiuose atlyduose kasdien bus meldžiamasi vis kita intencija - už šeimas, dvasininkus ir vienuolius, ligonius ir jų slaugytojus, pedagogus, vaikus ir jaunimą.

Garsiausia Kaišiadorių vyskupijos piligrimystės šventovė Pivašiūnuose garsėja iš visų bažnyčių niokojusių gaisrų išgelbėtu stebuklingu Švč. Dievo Motinos su Kūdikiu paveiks-

lu, kuris per 1988 m. Žolinę buvo vainikuotas popiežiaus Jono Pauliaus II dovanotomis karūnomis ir gavo Marijos Nuliūdusiųjų Paguodos titulą.

Pasak etnologų, Žolinės šventė vadinama ir javapjūtės pabaigtuvėmis, ir bičkopio, ir medsukio, duonos, medaus ir pieno švente. Per Žolinę įvairiose Lietuvos vietovėse buriasi kraštiečiai, tėviškėse susitinka giminės, artimieji, kaimynai, šventę ypač pamėgo iš naujo besikuriančios kaimo bendruomenės.

Žolinė švenčiama visose Lietuvos katalikų bažnyčiose kaip pati seniausia ir garbingiausia Švč. Mergelės Marijos garbinimo šventė. Kai kuriose parapijose, Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų titulą turinčiose bažnyčiose nuo seno vyksta dideli Žolinės atlydai - Pivašiūnuose, Krekenavoje Panevėžio rajone, Zarasuose, Rumšiškėse ir kitur. Kai kuriose vietovėse, pavyzdžiui, Palangoje, Žolinė švenčiama kartu su šv. Roko atlydais. Iš viso Lietuvoje yra daugiau kaip 200 bažnyčių, turinčių Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų titulą - jose per Žolinę vyksta didieji metiniai atlydai.

Žolinės liturgijos ištakos siekia V amžių. Pasakojama, jog Jeruzalėje apaštalai, atvėrę Jėzaus motinos Marijos kapą, neradę jos kūno, tik daug gėlių ir žolynų. 1950 m. popiežius Pijus XII tikėjimą, kad Marija buvo paimta į Dangų su siela ir kūnu, paskelbė Bažnyčios tiesa.

Žolinė yra privaloma šventė katalikams. Per iškilmingas Žolinės atlydų šv. Mišias giedama Marijos garbinimo giesmė „Magnifikat“, o žmonės atneša pašventinti naujojo derliaus gėrybių ir žolynų, kurie vėliau, užkišti namuose už šventų paveikslų, sergi nuo gaisro, maro, bado bei kitų negandų. Perkūnijos metu, smarkiai žaibuojant žolynais smilkomi namai, sveikatai stiprinti geriama jų nuovirai.

Rugpjūčio 15 d. Lietuvoje švenčiama Žolinė - Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų šventė. Visose katalikų bažnyčiose šventinamas naujas derlius, žolynai, gėlės. Didžiausi atlydai - Žolinės aštuondienis, prasidėjęs penktadienį, - tradiciškai vyksta Pivašiūnuose, Alytaus rajone. *Alytaus rajono sav. nuotr.*

PASITIKĖJIMAS EUROPOS SĄJUNGA – LIETUVIAI PIRMAUJA

Labiausiai Europos Sąjunga (ES) pasitiki lietuviai ir rumunai, mažiausiai – Kipro ir Graikijos gyventojai, atskleidė naujas tyrimas.

Eurobarometro apklausos metu 68 proc. lietuvių ir tiek pat rumunų atsakė, kad yra linkę pasitikėti ES. Nepasitikėjimą ES išsakė 17 proc. apklausos Lietuvoje dalyvių – mažiausiai ES, kiti ne-

turėjo nuomonės. Rumunijoje pasitikėjimą ES išsakė 68 proc. respondentų.

Kipre ES pasitiki 23 proc., Graikijoje – 26 proc. gyventojų, rodo apklausa.

Visose 28 ES šalyse ES pasitiki vidutiniškai 40 proc. gyventojų, nepasitiki – 46 proc. Daugiau nepasitikinčių nei pasitikinčių yra ir didžiosiose šalyse – Vokietijoje,

Prancūzijoje ir Didžiojoje Britanijoje.

Latvijoje ES pasitiki 51 proc., Estijoje – 55 proc., Lenkijoje – 48 proc. apklaustųjų.

Eurobarometro apklausa vykdyta šių metų gegužės 5 – 27 dienomis. Visoje ES buvo apklausti 27758 asmenys, Lietuvoje – 1003 gyventojai.

LRT

VIDURŽEMIO JŪRA EUROPA PASIEKĖ 250 000 PABĖGĖLIŲ

Nuo metų pradžios Viduržemio jūra Europą pasiekė beveik ketvirtis milijono žmonių. Jau dabar Graikijoje, Italijoje, Ispanijoje, Maltoje ir kitose Europos šalyse išsilaipino daugiau pabėgėlių nei per visus 2014 metus, Ženevoje pranešė Tarptautinė migracijos organizacija (IOM).

Beveik kasdien vasarą Italijoje ir Graikijoje į krantą išlipdavo 1 000 migrantų, dažniausiai – padedami gelbėtojų. Apie 2 300 pabėgėlių, IOM duomenimis, nuo metų pradžios Viduržemio jūroje žuvo. Dauguma pabėgėlių į Italiją per Libiją atvyko iš Eritrėjos, Nigerijos, Somalio, Sudano, Sirijos ir kt. šalių. **LRT**

JAPONIJA ATSIPRAŠO DĖL KARO

Japonijos premjeras Shinzo Abe rugpjūčio 14 d. pareiškė „giliai sielvartaujantis“ dėl žmonių gyvybių, kurių pareikalavo Antrasis pasaulinis karas, bet pridūrė, kad ateities kartoms „nebus lemta“ atsiprašinti dėl Tokijo politikos per tą konfliktą.

S. Abe savo pranešime, kurį tiesiogiai transliavo nacionalinė televizija, sakė, kad Japonija per karą sukėlė „ne-

apsakomą žalą ir kančias“ nekaltiems žmonėms.

„Minint karo (pabaigos) 70-ąsias metines, žemai lenkiu galvą prieš sielas visų tų, kurie žuvo tėvynėje ir užsienyje. Reiškiu gilų sielvartą ir savo amžiną, nuoširdžią užuojautą“, – pareiškė premjeras. S. Abe paminėjo ankstesnius atsiprašymus ir pabrėžė Japonijos troškimą judėti į priekį, „nešant istorijos pamokas giliai

mūsų širdyse“, bet pats oficialiai neatsiprašė.

Japonija turi atvirai pripažinti savo istoriją, bet jos būsimo kartos neturi vėl atsiprašinėti, sakė vyriausybės vadovas. „Japonija ne kartą išreiškė gilų apgailestavimą ir nuoširdžius atsiprašymus dėl savo veiksmų per karą“, – sakė premjeras.

Šios kalbos įdėmiai klausėsi Japonijos kaimynės, ypač Pietų Korėja ir Kinija. **LRT**

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Rugpjūčio pradžioje Ukmergės rajone tradiciškai paminėtas pirmojo šalies prezidento Antano Smetonos gimtadienis. Šiais metais 141-asis A. Smetonos gimtadienis, vadinamas Smetoninėmis, paminėtas atnaujintame Užugirio dvare. Tradiciškai į šventę rinkosi svečiai, pasipuošę tarpukario laikų apranga. „Mūsų klausia, kodėl mes laikomės tarpukario Lietuvos mados akcentų. Todėl, kad šita teritorija alsuoja smetoniška dvasia“, – aiškina Ukmergės krašto muziejaus direktorė Vaidutė Sokolnikienė. Atnaujintame Užugirio dvare skambėjo to meto muzika, dainos, atliekamos žymiausių mūsų šalies atlikėjų. „Žmonės prisimena žmogų, kuris per trumpą laiką sugebėjo grąžinti Lietuvai lietuviškumą, kuris sugebėjo atstatyti ūkį, kuris sukaupė pinigų per trumpą laiką. Sugebėjo ne pasiskolinti, bet sukaupti“, – sako operos solistas Virgilijus Noreika.

Lietuvai tikrai negresia vandens stygius, užtikrina Lietuvos geologijos tarnybos direktorius Jonas Satkūnas. Tiesa, kaimo vietovėse gyvenantiems žmonėms anksčiau ar vėliau teks išsigręžti artezinius gręžinius. Pasak J. Satkūno, Lietuvai niekada nereikės imtis tokių priemonių, kaip JAV – kur į vandens rezervuarus prie Los Andželo išpilta 96 mln. juodų plastikinių rutuliukų, kad vanduo neišgaruotų.

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė apsilankė Šalčininkų rajone Vilniaus apskrities jaunųjų šaulių vasaros stovykloje. Poškonių kaime lietuviškos mokyklos teritorijoje įsikūrusioje stovyklavietėje vasaroja šimtas 11-18 metų vaikų. Tarp jų – Vilniaus krašto tautinių bendrijų nariai bei 10 jaunuolių iš Ukrainos. Stovyklaujantys vaikai ne tik aktyviai leidžia laisvalaikį, bet ir mokosi teorinių ir praktinių karinių dalykų, dalyvauja įvairiose pratybose. Lietuvos šaulių sąjunga šiemet organizuoja 55 vasaros stovyklas. Jose vasaroja daugiau kaip 4,5 tūkstančio vaikų.

Europos Sąjungos (ES) ambasadorius Maskvoje Vygaudas Ušackas teigia, kad Lietuva turėtų stengtis plėsti draugų ratą Rusijoje, o tam galėtų pasitarnauti aktyvesnis universitetų įsitraukimas. Pasak diplomato, greito santykių normalizavimosi tikėtis sunku, tačiau Lietuva turi neišaldyti ryšių, kurie nėra paveikti sankcijų, teikti paramą rusų pilietinės visuomenės atstovams.

Prezidentė Dalia Grybauskaitė sako palaikanti iniciatyvą steigti specialų Pietryčių Lietuvos plėtros fondą ar specialią programą šiam regionui, nes gausiai lenkų gyvenamo krašto potencialas kol kas nėra išnaudojamas. Pasak šalies vadovės, „panašios iniciatyvos padeda mažinti socialinę atskirtį ir kurti daugiau darbo vietų, stiprina dialogą su žmonėmis, taip pat prisideda prie to, kad visi mūsų piliečiai jaustųsi geriau ir saugiau“.

Rugpjūčio 17 d. Klaipėdos regione bus stabdomas šių metų privalomas šaukimas į nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą. Sprendimas priimtas surinkus šiems metams nustatytą tinkamų atlikti karo prievolinkų skaičių šiame regione. Artimiausiais mėnesiais stabdyti privalomą šaukimą planuojama ir Alytaus regione, rašoma pranešime spaudai.

Anykščių regioniniame parke rugpjūčio 7 d. atidarytas unikalus apžvalginis medžių lajų takas. Atidaryme dalyvavo Prezidentė Dalia Grybauskaitė. Lajų takas vingiuoja 300 metrų ir veda į 35 metrų aukščio bokštą, nuo kurio galima apžvelgti Anykščių šilėlį, Šventosios upės vingius, pasivaikščioti tarp medžių lajų. Takas prasideda netoli Puntuko akmens ir nuo žemės pamažu kyla iki 21 metro ties medžių laja. Apžvalgos bokšto architektūros motyvu pasirinkta aukštaitiška tautinė juosta. Medžių lajų takui pastatyti Anykščių regioniniame parke skirta 2,5 mln. eurų parama. Ją panaudojant įrengtas pats takas, sutvarkyta aplinka, pastatytas informacijos centras. Apžvalgos bokšte veikia keltuvai. Per pusantros metų pastatytam objektui sunaudota 395 tonos metalo ir 1,5 tūkst. kubinių metrų betono.

Praėjusiais metais Lietuvoje mirė 40 tūkst. 252 žmonės, tai yra 1259 asmenimis mažiau negu užpernai, nurodo Higienos institutas. Anot jo, trys pagrindinės mirties priežastys lieka tokios pat kaip ir anksčiau – kraujotakos sistemos ligos, piktybiniai navikai ir išorinės mirties priežastys. Jos sudarė 84,2 proc. visų mirties priežasčių. Nuo kraujotakos sistemos ligų mirė daugiau nei pusė arba 56 proc., nuo piktybinių navikų – 19,9 proc., nuo išorinių mirties priežasčių – 8,3 proc. visų mirusiųjų. Lyginant vyrų ir moterų mirties priežastis, didžiausias skirtumas matyti išorinių mirties priežasčių skiltyje. Pernai žuvo 2571 vyras ir 767 moterys. Dauguma – 55,6 proc. – vyrų mirė nuo nelaimingų atsitikimų (apima transporto įvykius, nukritimus, paskendimus, atsitiktinius apsinuodijimus), 29,9 proc. - nuo savijudybių. Praėjusiais metais mirė 135 nepilnamečiai (89 berniukai ir 46 mergaitės). Pagrindinės jų mirties priežastys buvo išorinės (52,6 proc.), nervų sistemos ligos (14,1 proc.), piktybiniai navikai (11,1 proc.) ir įgimtos formavimosi ydos (8,1 proc.). Be to, mirė 118 kūdikių iki vienerių metų. Statistikos departamento duomenimis, Lietuvoje gyvena per 2,9 mln. žmonių.

LRT, ELTA

KUBOS SOSTINĖJE – ISTORINIS ĮVYKIS

JAV valstybės sekretorius John Kerry su kitais svarbiais JAV ir Kubos pareigūnais dalyvavo JAV vėliavos pakėlime vėl atidarant Jungtinių Amerikos Valstijų ambasadą Havanoje, Kuboje. **AP**

JAV valstybės sekretorius Johnas Kerry rugpjūčio 14 d. įsiamžino istorijoje kaip pirmasis nuo 1945 metų Amerikos diplomatijos vadovas, aplankęs Havaną – komunistinės Kubos sostinę.

Jis įvykdė savo kelionės uždavinį – vėl iškelti JAV vėliavą virš naujai atidarytos JAV ambasadų ir įtvirtinti ilgai atidėliotą dvišalių santykių atkūrimą, kuris buvo įšaldytas dešimtmečius po Šaltojo karo pabaigos.

„Bus nedidelių kliūčių kelyje, bet tai pradžia“, – sakė J. Kerry apie prasidedantį JAV ir Kubos santykių atšilimą kartu su juo keliaujantiems žurnalistams.

Valstybės sekretoriaus lėktuvui nusileidus Jose Marti tarptautiniame oro uoste, J. Kerry iš karto nuvyko į ambasadą.

Kartu su juo vienos dienos viešnagės į Kubą atvyko trys į aštuntą dešimtį įkopę buvę jūrų pėstininkai, kurie prieš 54 metus paskutinįkart nuleido savo šalies vėliavą JAV ambasadose Kuboje. Jie grįžo į šią salą, kad vėl iškeltų „Žvaigždės ir dryžius“.

„Labai džiaugsiuosi matydamas, kaip vėliava vėl iškeliama“, – sakė 78 metų Jimas Tracy vaizdo pranešime, kuris buvo paskelbtas Valstybės departamento tinklalapyje.

J. Tracy, 30 metų tarnavęs Jūros pėstininkų korpuse, buvo vyresnysis komandoras seržantas, kuriam buvo

patikėta nuleisti vėliavą JAV ambasadose Havanoje, kai Jungtinės Valstijos nutraukė diplomatinius santykius su Kuba 1961 metų sausio 4 dieną.

J. Kerry kaimyninėje saloje viešėjo tik kelias valandas, bet per tą laiką jis turėjo galimybę aptarti svarbiausias problemas santykių normalizavimo procese, tokius kaip Vašingtono tebevykdomas prekybos embargas ir JAV karinės bazės Gvantanamo įlankoje statusas.

Diplomatijos vadovas taip pat turėjo progą šiek tiek atitolti nuo oficialiosios Havanos ir susitikti su disidentais, su nerimu žvelgiantiais į dabartinius pokyčius.

Vašingtonas ir Havana iš naujo atidarė savo ambasadas liepos 20 dieną, praėjus 54 metams po to, kai diplomatiniai santykiai buvo nutraukti, įsibėgėjus Šaltajam karui tarp Vakarų šalių ir komunistinio bloko.

Diplomatinių santykių atkūrimas yra svarbus žingsnis normalizavimo procese, apie kurį pernai gruodį pirmąkart paskelbė JAV prezidentas Barackas Obama ir Kubos vadas Raulis Castro.

Kubos užsienio reikalų ministras Bruno Rodriguezas praeito mėnesio pabaigoje vadovavo savo šalies ambasados pakartotinio atidarymo ceremonijai Vašingtone, o R. Castro ir B. Obama buvo susitikę balandį Panamoje vykusio Amerikos šalių vir-

šūnių susitikimo kuluaruose.

JAV administracija taip pat pašalino Kubą iš „terorizmo remiančių šalių“ sąrašo, atverdama kelią tolesniam prekybos ir diplomatinių sankcijų švelninimui.

Tačiau šį atšilimą kai kurie vertina kritiškai.

B. Obamos oponentai respublikonai kaltina jį per sparčiai mažinant spaudimą Kubai, kuri dar nėra demokratinė valstybė, o kubiečiai disidentai, įpratę prie Vašingtono palaikymo, baiminasi likti izoliuoti.

Tuo tarpu Kubos revoliucijos tėvas Fidelis Castro, prezidento Raulio vyresnysis brolis ir pirmtakas, rugpjūčio 13 d. atšventęs savo 89-ąjį gimtadienį, kalbėjo mažiau nuolaidžiu tonu.

Savo straipsnyje, kai jam sukako 89 metai, paskelbė valstybinę žiniasklaidą, jis išryškino dvišalius santykius vis dar komplikuojančias problemas, pareiškęs, kad Jungtinės Valstijos skolingos Kubai „daug milijonų dolerių“ dėl salai JAV taikomo prekybos embargo.

Jis tiksliai nenurodė, kokia tai galėtų būti suma, tačiau rugsėjį Kuba pareiškė, kad pusę amžiaus trunkantis embargas jai atsiėjo 116 mlrd. JAV dolerių.

Jungtinės Valstijos savo ruožtu tvirtina, kad Kuba skolinga 7 mlrd. dolerių JAV piliečiams ir bendrovėms, kurių turtas buvo konfiskuotas į valdžią atėjus F. Castro. **LRT**

JAV PREZIDENTAS J. CARTERIS GYDOMAS NUO VĖŽIO

Buvęs Jungtinių Valstijų prezidentas Jimmy Carteris patvirtino, jog serga kepenų vėžiu ir kad ligai išplitus, jam atliktą operaciją. Medikai

teigia, kad operacija pavyko ir 90 metų Carterio sveikatos prognozė yra gera.

Prezidento pareigas jis ėjo 1977–1981 m.

2002 m. Carteriui įteikta Nobelio taikos premija. Pastaruoju metu daug dėmesio jis skiria žmogaus teisių plėtrai ir politiniam tarpininkavimui, taip pat rašo knygas.

LRT

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA

19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.

Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.

VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.

Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$2.00.

Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai gražinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

NE VISI RUSAI BALSUOTŲ

Niekas per daug nenustebo, kai Rusija vetavo Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliuciją, kuri siūlė įkurti tribunolą teisti kaltuosius dėl Malaizijos „Boingo” numušimo virš Ukrainos. Rusijos ambasadorius Vitalijus Čiurkinas pasakė ilgą kalbą, kurią galima pavadinti melo ir demagogijos šedevru. Apskritai neįmanoma ramiai klausytis ciniškų Kremliaus politikų kalbų – patys visa gerkle plyšavę, kad nusikaltėliai, numušę „Boingą”, turi atsakyti, atėjus tokiam momentui ėmė ir užtrenkė duris teisingumui. Tačiau tai nereiškia, kad nusikaltimas ir jį padarę asmenys liks nenubausti. Nepaisant nuodijančios propagandos, kuria tiki daugybė Rusijos piliečių, yra rusų, kurie šlykštisi Kremliaus šeimininku Putinu ir jo politika. Štai ką parašė rusų rašytojas **Jura Jakuninas** po to, kai pasaulis sužinojo oficialią Rusijos poziciją dėl tribunolo.

„Aš norėčiau, kad tėvynainiai rusai, kalbėdami apie tribunolą dėl atsakomybės už „Boingo” (tai jau antrsis „Boingas”, numuštas rusų) numušimą, įsijaustų į tą akimirką ir įsivaizduotų, kad tai jų vaikai ir artimieji buvo lėktuve. Norėčiau, kad kiekvienas įsivaizduotų, kaip krenta į žemę gyvas jo vaikas... Norėčiau, kad sprendimas dėl tribunolo būtų priimamas ne pagal tai, kaip balsavo šiuolaikinis JTO „Višinskis” – Čiurkinas, o taip, kaip pakuždėtų nuo tokių minčių krauju pasrūvusi širdis.

Deja, tyla – kurios laikosi tūkstančiai žmonių ir tėvų tų rusų, kurie žuvo Ukrainoje – stulbinanti. Jeigu taip mano sūnus, į kurį aš sudėjau visą savo širdį ir sielą ir kuris atėjo į šį pasaulį tam, kad gyventų kaip įmanoma laimingiau ir sąžiningiau, staiga taptų „juodžemiu” kažkur, šiaip sau, dėl valdovo užgaidų, aš neimčiau jokių pinigų. Jokių. Mes su žmona atsigultume pagrindinėje miesto aikštėje kryžiumi, protestuodami prieš vyriausybę, kuri šiaip sau atėmė gyvybę iš mums brangiausio dalyko žemėje ir pavertė tolimesnį mūsų gyvenimą kančia. Tačiau tėvynainiai rusai paėmė pinigus kaip atlygį už nusikalstamai pražudytus vyrus ar sūnus, rasdami tam tūkstančius pateisinimų... Norėčiau, kad tėvynainiai rusai prisimintų, jog buvo išmintinga ir žmones mylinti tauta, o ne nuolanki banda, varinėjama piemens.

Na ir svarbiausia: galbūt po to, kai subyrėjo SSRS, mes nebuvome sotūs ir turtingi, tačiau prie Jelcino bent jau buvome mąstantys ir ieškantys. Tačiau į valdžią atėjęs KGB klanas, įkūnytas Putino, po lašelį išsunkė iš rusų viską, kas pažangu, todėl šiandien Rusija – šalis, pasodinta ant naftos adatos kaip narkomanas, neįgali save išmaitinti, šalis su žmonėmis, pavydinčiais visiems visko – tiek Rytams, tiek ir Vakarams. Ir nekenčiančiais visų, kurie geriau ir dirba, ir gyvena. Šiandien Putinas, skatinamas „mažjo vyruko” savi-meilės, atvedė Rusiją ne šiaip prie bedugnės krašto, bet įstūmė šalį į padėtį, iš kurios nebeįmanoma išsikapstyti, nebent pasikeistų kartos – kaip buvo Vokietijoje. Šiandien Rusija – didesnė votis pasaulyje nei Korėjos liaudies demokratinė respublika (KJDR), kadangi šiaurės korėjiečiai tik grasina, o rusai – jau žudo iš tikrųjų. Netgi tikrus kraujo brolius. Todėl šiandien pasaulis žvelgia į Rusiją kaip į absoliutų blogį, nes psichologiškai Rusija jau yra KJDR, o Putinas – Kim Čen

PRIEVARTINIS LAISVŲ LIETUVOS ŪKININKŲ ĮBAUDŽIAVINIMAS

Lietuvos valstybė pasitikdama XX amžiaus penktąjį dešimtmetį savo sudėtyje turėjo 400 000 ūkių, arba viensėdijų su 3,78 mln. ha žemės, kuriuose ūkininkavo 2 mln. ūkininkų. Tokia Lietuvos žemės ūkio struktūra pasitiko Antrąjį pasaulinį karą ir jį lydėjusias okupacijas.

Per pirmąją (1940 – 1941 m.) bolševikinės Rusijos imperijos okupaciją, bolševikai sunaikinti žemės ūkio struktūros nespėjo, nors vienas pagrindinių okupantų tikslų buvo likviduoti Lietuvos ūkininkus, kaip mažiausiai priklausiančius nuo valstybinių struktūrų. Okupantai į Sibirą sugebėjo ištremti tik nedidelę dalį Lietuvos ūkininkų. Rekvizavo jų pagamintą produkciją.

Vokiečių fašistiniai okupantai (1941 - 1944 m.) bolševikų nusikalstamų piktžaizdžių nešalino, tik į ištremtų dvarininkų dvarus įkeldino nacionalsocialistų vietininkus. Visus pagamintus žemės ūkio produktus rekvizavo vokiečių reicho naudai. Dalį žemės ūkio darbininkų ištremė į Vokietiją darbams.

Bolševikinei Rusijos imperijai 1944 m. reokupavus Lietuvą, per 1944 – 1950 m. Lietuvos ūkininkams buvo suduotas pagrindinis lemiamas smūgis, sunaikinęs jų materialinę bazę – ūkius ir juos, kaip ūkininkus, įbaudžiavinę konclagerinio tipo brigadose, pavestose feodaliniam valdymui, vadinamam kolchozo pirmininku. Okupantų specialios ginkluotos pajėgos nusavino Lietuvos ūkininkų valdytą 3.78 mln. ha žemės ir 400 000 ūkių su visu jų turtu: trobesiais, padargais, traukiamąja jėga, galvijais ir apyvartinėmis lėšomis. Visas šis turtas perėjo apskričių KPSS rajkomų sekretorių tiesioginiam pavaldumui. Jie savo nuožiūra skyrė formalius pirmininkus, kurių veiklą kreipė ir reguliavo jie - sekretoriai.

(1947-05-21 VKP(b) išleido slapta nutarimą dėl kolūkių steigimo Baltijos respublikose. Vykdydami VKP(b) nurodymą LKP(b) CK ir LSSR MT 1948-03- 20 priėmė slapta nutarimą „Dėl kolektyvinių ūkių organi-

zavimo respublikoje”) Europinė ūkininkų žemės ūkio produkcijos gamybos technologija prievartos būdu buvo pakeista į Rusijos XVIII a. baudžiavinę technologiją, tik be atlygio už darbą. Tai pati didžiausia ir klasingiausia genocido akcija prieš Lietuvos valstybę ir jos piliečių pagrindinį socialinį sluoksnį – ūkininkus.

Formaliai SSRS įstatymai nusavinti ūkininkų turto neleido, todėl okupantai panaudojo klastą: užkraudami ūkininkams nepakeliamus mokesčius ir žemės ūkio produkcijos rekvizicijas. Už šių prievolių nevykdymą jiems grėsė kalėjimas ir viso turto konfiskacija. Įbaudžiavinant ūkininkus okupantai naudojo specialius karinius dalinius SSRS KPSS ir LSSR LKP bei MT nutarimai ir kiti dokumentai apie prievartinę kolektyvizaciją (įbaudžiavinimą) buvo visiškai slapti.

Pirmas rimtas okupantų smūgis ūkininkams buvo 1944 m. Kūčios, kai SSRS MGB ministras Berija įsakė kiekviename valsčiuje sudeginti bent po vieną ūkį su gyvais žmonėmis. Suliepsnojo visa Lietuva su gyvais žmonių fakelais. Visiems gerai žinomi liepsnoję gyvais fakelais Klepočių, Ryliškių, Lizdų, Taručių, Druskininkų, Puriškių, Vabalių, Fermų, Dubrių, Bugonių ir kiti kaimai ir dešimtys sušaudytų beginklių ūkininkų. Kaip ir Burbinės tragedija - sudeginta tarpumiškio ūkininko sodyba su gyvais kaimo ūkininkais. V. Vainekis („Šiaulių naujienos” 1998-02-16 ir 1998-02-18 d.) talentingai aprašė šią čekistų „puotą” Lygumų valsčiuje Šiaulių apskrityje, P. Vyturyš „Dialoguose” – Šimkaičių valsčiuje, Raseinių apskrityje. Tokių amžininkų liūdijimų yra ir daugiau, tik niekas šio nusikaltimo netyrinėjo.

Tuo genocidinės akcijos prieš ūkininkus nesibaigė. Per 1941 – 1953 m. bolševikiniai okupantai įvykdė 19 trėmimo akcijų, per kurias ištremė 128 985 žmones. Tai buvo genocidinės atgrasymo akcijos, nukreiptos prieš ūkininkų pa-

sipriešinimą okupacijai.

ŪKININKŲ KARAS PO KARO

1944 – 1945 m. bolševikinės okupacijos akivaizdoje laisvų, išdidžių ūkininkų ir ūkininkaičių gretos miškuose išaugo iki trisdešimties tūkstančių. Jie konstituciniu pagrindu stoji ginti tėvynės Lietuvos, savo idealų, savo žmonių, dukrų ir moterų nuo komunistinių prievartautojų. Sūnų - nuo rekrūtų, visų - nuo tremties ir prievartos, o turto - nuo plėšikų okupantų. Miško brolių, Laisvės kovotojų, Žaliukų (nelygu kuriame krašte kuriuo vardu juos vadino) kontingentas prilygo tarpukario Lietuvos kariuomenės kiekiui, tik be intendantūros, kuri aną kariuomenę pamaitindavo kasdien po tris kartus. Miške tokios tarnybos nebuvo, o maitintis reikėjo. Tada ūkininkų vyresnieji suprato, kad šią pareigą atlikti gali tik jie, kad vyrai turi grįžti atgal į ūkinius pastatus, ten įsirengti slėptuves, kad pasipriešinimas turi būti decentralizuotas - partizaninis, kad ūkininkai privalo susiorganizuoti į iki šiol neegzistavusias struktūras. Ginklų paėmusius savo brolius, sūnus ar kaimynus (švelniai vadinamus Žaliukais, Miško broliais ar Laisvės kovotojais), privalo maitinti, apginkluoti, palaikyti reikiamą ryšį, atlikti žvalgybos - kontražvalgybos ir visas kitas būtinas funkcijas, įrengti slėptuves (bent kas antrame ūkyje, jų būtų bent du šimtai tūkstančių). Net kelioms okupantų divizijoms šis pasipriešinimas tapo sunkiai įkandamu riešutėliu.

Šiuo principu pagrįstas aktyvus ekonominis, ginkluotas ir propagandinis pasipriešinimas prieš bolševikinį gigantą tęsėsi daugiau nei dešimtmetį.

ISTORIKŲ LAPSUS MEMORIAE

Mūsų istorikai nagrinėja tik ginkluotą Laisvės kovotojų pasipriešinimą, atsietą nuo pagrindinių Lietuvos gyventojų ūkininkų, kurie, beje, atliko ir pagrindinį vaidmenį šioje kovoje. Ypač paskutiniaisiais kovos metais šaudyti neprireikdavo mėnesiais, o valgyti reikėjo kasdien. Karas po karo buvo ūkininkų karas su okupantais, nes tie Laisvės kovotojai - tai apginkluota ūkininkų dalis, aptarnaujama ir remiama visų likusių Lietuvos ūkininkų. Karininkai ir mokytojai - tai vakarykščiai artojai, praėję atitinkamą lavinimosi kursą, nuolat dirbantys tėvų ūkyje. Tuo metu ūkininkai sudarė didžiąją Lietuvos gyventojų ir tautos dalį.

(Nukelta į 4 psl.)

Inas, skirtumas tik tas, kad pastarasis yra savo šalies tironas, o Putinas – pasaulinio lygio tironas.

Aš labai norėčiau pamatyti Putiną ant kaltinamųjų suolo ir už tą laišką, parašytą povandeninio laivo „Kurskas” kapitono Dimitrijaus Kolesnikovo, kurio žmoną Putinas pavadino „prostitute už 10 dolerių”. Norėčiau pamatyti jį teisiamųjų suole ir už karą Ukrainoje, ir už numuštą „Boingą”. Putinas paskandino ne tik „Kurską”, jis paskandino Rusiją. Jis pavertė Rusijos liaudį narkomanu, leipstančiu nuo saldaus melo apie „kitą kelią” ir „kėlimąsi nuo kelienių” dozės.”

Kęstutis Šilkūnas

LIETUVOS IR JAV KARIAI TRENIRAVOSI LENKIJOJE

Lietuvos ir Jungtinių Amerikos Valstijų kariai poilsio minutę.

LR KAM nuotr.

Rugpjūčio 10-15 d. Lietuvos ir Jungtinių Amerikos Valstijų kariuomenių logistikos specialistai dalyvavo logistikos pratybose Lietuvoje ir Lenkijoje. Tai buvo pirmieji iš trijų mokymų, per kuriuos kariai treniravosi pakrovimo, krovinių gabenimo, kuro užpylimo ir kitų logistinių veiksmų.

Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytenio bendrosios paramos logistikos bataliono Tiekimo ir paskirstymo kuopos ir JAV kariuomenės Tiesioginės paramos kuopos, dislokuotos Vytenio batalione, teorinis pratybų ciklas baigiamas vykdant realų JAV kontingento karių aprūpinimą Baltijos šalyse.

Per dvi pratybų savaites jungtinis logistinis vienetas atliko tiekimo ir transportavimo operacijas, kurių metu kariai su technika įveikė daugiau nei 2 tūkst. km. Pasak Vytenio bataliono štabo viršininko majoro Virginijaus Kleponio, vienas iš pagrindinių šios operacijos tikslų buvo patikrinti

logistinių vienetų sąveiką ir gebėjimą vykdyti bendras užduotis.

Operacija buvo padalinta į tris etapus. Pirmojo etapo metu JAV Tiesioginės paramos kuopos ir Vytenio bataliono karinės technikos kolonos judėjo iki Sochačevo miesto vidurio Lenkijoje. Po to sekė antrasis etapas, kurio metu kariai vykdė krovinių parengimą transportavimui. O trečiojo etapo metu buvo vykdomas 20 pėdų konteinerių gabenimas. Minėtų tiekimo ir transportavimo operacijų atlikimas ne tik suteikia progą pasitreniruoti kartu su sąjungininkais, bet ir ženkliai stiprina NATO pajėgų gebėjimą tinkamai reaguoti į iškilusias grėsmes.

JAV Tiesioginės paramos kuopos vadas kapitonas Thaddeusas Wilsonas (Thaddeus Wilson) teigė, kad kiekvienos pratybos ir užduotys, kurios yra vykdomos kartu su sąjungininkais yra išskirtinės. „Kiekvieną kartą jungtinių operacijų metu yra

susiduriama su skirtingais, iki tol ne patirtais iššūkiais, visuomet yra išmokstama kažko naujo, todėl tokios pratybos yra svarbios ir būtinos“, – sakė kpt. T. Wilsonas.

Šios pratybos pareikalavo skirtingų padalinių bendravimo ir veikimo viename padalinyje igūdžių. Bendros pratybos su kitų šalių kariais yra puiki patirtis tiek Lietuvos, tiek ir JAV kariams. Tokiomis treniruotėmis kariams sudaromos sąlygos pagilinti profesinius igūdžius bei gebėjimą veikti pagal bendras procedūras tarptautinėje aplinkoje, išlaikyti aukštą parengties lygį.

Nuo birželio mėnesio Lietuvoje dislokuoti JAV Saugos pajėgų 173-osios oro desanto brigados kariai, taip pat ir šios brigados Tiesioginės paramos kuopa. Ši kuopa kartu su Vytenio bataliono logistais, pasibaigus teorinėms paskaitoms, toliau dalyvaus lauko praktinėse pratybose, kurios vyks rugpjūčio, rugsėjo ir spalio mėnesiais. **LR KAM**

SUMAŽĖJO DUJŲ IŠ RUSIJOS TIEKIMAS LIETUVAI

Rusijos dujų milžinės „Gazprom“ dujų tiekimas Lietuvai antrąjį ketvirtį, palyginti su tuo pat laikotarpiu pernai, smuko 5,2 procento.

Tiekimas Estijai krito 81 proc., o Latvijai – pašoko daugiau kaip tris kartus, rodo dujų koncerno paskelbti duomenys.

„Gazprom“ dujų tiekimas Lietuvai balandžio – birželio mėnesiais sumažėjo iki 493 mln. kubinių metrų.

Tiekimas Estijai krito nuo 100 mln. kubinių metrų 2014 metų antrąjį ketvirtį iki 19 mln. kubinių metrų. Tiekimas Latvijai pašoko nuo 70 mln. iki 214 mln. kubinių metrų.

Rusija planuoja dujų gavybą šiemet sumažinti 2,2 proc.

Kremliaus ambicijų tenkinimas dujų milžinei „Gazprom“ kainavo 300 mlrd. dolerių

Vidutinė „Gazprom“ Estijai tiekiamų gamtinių dujų kaina, Estijos perdavimo sistemos operatorės „Elering“ skaičiavimais, birželį sudarė 23 eurus už megavatvalandę. Tuo tarpu vidutinė gamtinių dujų kaina Lietuvos dujų biržoje „Get Baltic“ pirmąjį vasaros mėnesį sudarė 18,09 euro.

„Elering“ taip pat pranešė, kad iš Lietuvos į Estiją importuojamų gamtinių dujų dalis toliau didėja. Iš Lietuvos importuotos dujos balandį sudarė 27 proc. viso importo, gegužę – 21 proc., o birželį – 24 procentus. **LRT**

OPEC PLANAI PASITEISINO

Panašu, kad OPEC strategija pašėlusiu tempu išgauti naftą net esant rekordiškai žemoms šios žaliavos kainoms pradeda duoti rezultatus. Pagrindinės organizacijos konkurentės JAV naftos pramonė kenčia, o tenykštės įmonės vis dažniau svarsto apie juodojo aukso išgavimo mažinimą, rašo cnn.com.

Tarptautinė energetikos agentūra (IEA) prognozuoja, kad vis daugiau JAV naftos pramonės atstovų permąstys savo verslo strategijas ir mažins produkcijos gavybą. IEA ataskaitoje taip pat pažymėta, kad naftos eksportas mažės iš visų OPEC nepriklausančių šalių. Tiesa, naftos išgavimo mažėjimas JAV pastebimas jau nuo praėjusių metų spalio. **LRT**

AMBASADORIUS SUSITIKO SU BUVUSIA JUNGTINIŲ VALSTIJŲ VALSTYBĖS SEKRETORE MADELEINE ALBRIGHT

Paskutiniąją darbo dieną (liepos 20 d.) Vašingtone Lietuvos Respublikos ambasadoriaus Žygimanto Pavilionio susitiko su buvusia Jungtinių Valstijų valstybės sekretore Madeleine Albright, kuri šiuo metu vadovauja pagrindiniam demokratų partijos institutui – National Democratic Institute. Susitikimo metu Sekretorė Albright išreiškė nuoširdžią padėką ambasadoriui Ž. Pavilioniui už jo veiklą.

Sekretorė Albright taip pat pritarė ambasadoriui, kad Jungtinės Valstijos drauge su

sąjungininkėmis galėtų padaryti dar daugiau remiant tokias šalis kaip Ukraina, šiandien kovojančias už savo laisvę.

Susitikimo metu M. Albright taip pat išreiškė viltį, kad ambasadorius Ž. Pavilionis, eidamas naujas ambasadoriaus Rytų kaimynystės politikai pareigas, ir toliau padės aktyviai stiprinti transatlantinę vienybę atkuriant efektyvią suvienytos ir laisvos Europos politiką.

Sekretorė Albright patvirtino, kad ji visada buvo ir išliks Vidurio ir Rytų Europos balsu Vašingtone. **LR URM**

(Atkelta iš 3 psl.)

PRIEVARTINIS LAISVŲ LIETUVOS ŪKININKŲ ĮBAUDŽIAVINIMAS

Esmę sudarė tai, kad veikdu milijonai ūkininkų, valdydami veik 400 000 ūkių su 3,78 mln. ha žemės ūkio naudmenų, turėdami daugiamilijardinį ekonominį potencialą, sudarę pagrindines struktūras, tarp jų ir karinę – Laisvės kovotojų atšaką, vieningai sabotavo okupacines institucijas, jų keliamus reikalavimus. Toks pasipriešinimas vyko kone dešimtmetį, kol bolševikinės okupacinės divizijos pagrobė jų žemę, trobesius, gamybines priemones ir apyvartines lėšas, įbaudžiavindami juos kolchozinėse brigadose neatlyginamam darbui. Jų šeimos liko badmiriauti. Ginkluoti ūkininkai – Laisvės kovotojai buvo išstumti iš buvusios nuosavybės - jų pastatų – slėptuvių. Įbaudžiavinti buvę jų maitintojai, patys likę be duonos, negalėjo padėti partizanams nei maistu, nei kitais resursais. Tokios represijos pradžioj pakirto Laisvės kovotojų ir bendrą pasipriešinimą, vėliau jį sužlugdė.

Verta pažymėti, kad atkakliausi pavieniai ginkluoti ūkininkaičiai surado būdų ir priemonių priešintis bolševikinei sistemai dar ilgai po istorikų užbrėžto pabaigos brūkšnio. Antanas Kraujelis – Siaubūnas dar ilgus metus sugebėjo šlurpinti įbaudžiavintų buvusių ūkininkų genocido vykdytojus.

BOLŠEVIKINIŲ FUNKCIONIERIŲ IR JŲ PROPOGANDISTŲ PATYČIOS

Būtina pažymėti, kad smurtinis ūkininkų įbaudžiavinimo procesas, lydimas tremčių ir kitų teroristinių aktų, vykdomas už geležinės uždangos SSRS KPSS propagandinės tribūnos TASS, „Pravda“ ir kitų propagandinių ruporų bei respublikinių ruporėlių buvo

ištraliuotas kaip didžiulis „tarybinės liaudies laimėjimas“. Vienas iš ryškiausių patyčių iš okupuotų tautų bei iš visos Europos, gerbiančios privačios nuosavybės neliečiamumą.

„Komunistų partijos darbą vykdaui!“ - teigia Antanas Pocius, Anykščių rajono „Kurklių“, „Už Taiką“ kolchozų etatinis KPSS sekretorius ir Žaliosios septynmetės mokyklos direktorius. Už aktyvų komunistinį darbą Anykščių rajono kompartijos vadovai paskyrė A. Pocių LKP rajono komiteto propagandos ir agitacijos skyriaus vedėju.“ - rašo 1972 – 10 – 08 Anykščių raj. laikraštis „Kolektyvinis darbas“ straipsnyje „Kilniam darbui paskirta dvidešimt metų“.

Vietiniai kolaborantai jų valdomoje spaudoje jau kelis dešimtmečius tyčiojosi iš buvusių laisvų ūkininkų, įbaudžiavintų konclagerinio tipo ūkiniuose dariniuose.

Reikia pripažinti, kad kolchozų KPSS sekretorius, o ir jo „parteigenossenų“ daugiataukstantinė sandomų propagandistų armija savo juodą darbą atliko puikiai, nes jų buvo įsiūlyta melaginga leksika: „tarybų, arba sovietų, valdžia“, Lietuvos ūkininkų „kolektyvizacija“, „tarnavau tarybinę armiją“, prisigyvenome iki „tarybinės dešros“ ir daugybės panašių terminų, dar neišgaravę iš mūsų galvų ir džiugina okupantų slapta agentūrą. Mes niekaip nepajėgiam reiškinius ir daiktus vadinti ne okupanto propagandiniais, bet tikraisiais terminais: „okupantų valdžia, okupacijos metai“, „Lietuvos ūkininkų įbaudžiavinimas“, „tarnavau okupacinėje armijoje“. Mūsų universitetų dešimtys lietuvių kalbos katedrų privalo sunorminti okupacinę – propagandinę leksiką į normalią lietuvišką.

Petras Girdzijauskas, Laisvės kovų dalyvis

PAMINĖTOS PREZIDENTO ANTANO SMETONOS 141-OSIOS GIMIMO METINĖS

Bendra nuotrauka prie paminklo Prezidentui Antanui Smetonai.

Leono Milčiaus nuotr.

Kaune, Istorinės Prezidentūros sodelyje, tautininkai tradiciškai gražiai pagerbė ir paminėjo Lietuvos Prezidento Antano Smetonos 141-ąsias gimimo metines. Renginį pradėjusi Tautininkų sąjungos Kauno skyriaus laikinoji pirmininkė Auksė Noreikaitė pasidžiaugė, kad Prezidentas Antanas Smetona pagerbiamas ne tik Užulynyje, jo buvusiam dvarelyje, bet ir čia, Istorinės Prezidentūros sodelyje prie jam skirto paminklo. Juk iš čia kilo mintys, sprendimai, kurie gulė reikalingiausiuose ir reikšmingiausiuose darbuose visoje tarpukarių Lietuvoje. Mums, Kauno tautininkams, tai ypatingai svarbu ir brangu. Ji sakė, kad prisimindami ir pagerbdami Prezidentą Smetoną mes prisimename ir visus kitus to meto tautininkus, jų sutelktą politinę veiklą, kuri davė gražių rezultatų sukuriant tautišką švietimo sistemą, stiprų

ir savarankišką ūkį, išplėtotą prekybą, finansų sistemą.

Apie Prezidento Antano Smetonos gyvenimą, jo asmenybės ir darbų nenuginčijamą reikšmę lietuviškumui, Lietuvos valstybės atkūrimui papasakojo Istorinės Prezidentūros muziejininkė dr. Ingrida Jakubavičienė. Kalbėtoja gražiai pažymėjo, kad nė viena kita to meto asmenybė nebuvo tiek daug padariusi, kad Lietuva, kaip tautinė valstybė, būtų įgavusi realų politinį, kultūrinį ir ekonominį tautinį turinį. Daug įvairių renginių vyksta Istorinėje Prezidentūroje, bet svarbiausi yra tie, kurie vienaip ar kitaip yra susiję su Prezidentu Antanu Smetona, jo darbais ir siekiais.

Trumpai kalbėdamas, aš džiaugiasi ir neabejodamas sakiau, kad, nežiūrint įvairių nuo sovietinių laikų iki šio laiko kai kurių politikų ir žurnalistų skleidžiamų prie-

kaištų Prezidentui Antanui Smetonai, mes galime tik džiaugtis, kad tuo metu prie Lietuvos valstybės buvo tokia stipri asmenybė, kuriai lietuviškumas, Lietuvos valstybės gyvastis ir klestėjimas

buvo jo gyvenimo ir darbų esmė. Visi priekaištai dėl jo priverstinio pasitraukimo ir samprotavimai, kad galbūt būtų buvę geriau iškarto būti sušaudytam arba ištremtam į Sibirą, o dar blogiau – priverstam pasirašyti kapituliaciją ir Lietuvos įjungimą į tuometinę Sovietų sąjungą – yra nepagrįsti, absurdiški ir nedori. Tik būdamas gyvas, tik būdamas teisėtu Prezidentu, jis daug efektyviau galėjo ginti Lietuvą, reikalauti jos nepriklausomybės. Apgailestavau, kad jo politinė ir istorinė asmenybė, kaip pati ryškiausia bei reikalingiausia XX amžiaus Lietuvai, vis dar nėra pakankamai įvertinama.

Taip pat apgailestavau, kad šiuo metu vis daugiau nusigrežiama nuo būtinumo lietuviškumą laikyti Lietuvos valstybės pagrindu, ketinimus netgi nusikalstamai

keisti lietuvių kalbos, kaip valstybinės, visavertį statusą, kada atskiri teisėjai priima jam prieštaraujančius sprendimus. Vis su didesne baime net viešojoje erdvėje kalbama apie „kirkilizacijos“ pavojų, kad Seimas gali įteisinti nusistovėjusios lietuvių kalbos ir rašto mums svetimas „rūdis“.

Jaudinančias patriotines dainas padainavo karinio folkloro grupės „Karužė“ vyrai. Minėjimo metu sugiedotas Lietuvos valstybės himnas, prie paminklo padėtos gėlės. Gera, labai gerai, kad dar nors nedidelė grupė tautininkų, tarp kurių buvo ir gražus būrelis jaunimo, čia renkasi, kalba ir į širdis pasiima vis dar šviečiančios tautiško lietuviškumo ugnies.

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo Akto signataras dr. Leonas Milčius

2015 m. rugpjūčio 10 d., Raudondvaris

Kalba tautininkų Sąjungos Kauno skyriaus laikinoji pirmininkė Auksė Noreikaitė. *Leono Milčiaus nuotr.*

LIETUVOS INSTITUCIJOSE DIRBS IŠ UŽSIENIO GRĮŽĘ JAUNIEJI PROFESIONALAI

Užsienio investicijų plėtros agentūros „Investuok Lietuvoje“ ir Ūkio ministerijos 2012 metais inicijuota Jaunųjų profesionalų programa (JPP) „Kurk Lietuvai“ tęsis ir 2015-2016 m. Rugpjūčio 4 d. pradedama jau ketvirtosios JPP „Kurk Lietuvai“ kartos atranka, o jaunieji profesionalai šalies viešojo sektoriaus institucijose pradės dirbti šį rudenį.

Per trejus programos įgyvendinimo metus joje dalyvavo 76 dalyviai, kurie pateikė per 300 pasiūlymų, prisidedančių

prie šalies konkurencingumo didinimo ir viešojo sektoriaus efektyvinimo. Įgyvendinant JPP „Kurk Lietuvai“ projektus buvo bendradarbiauta su daugiau nei 50 skirtingų viešojo sektoriaus institucijų.

Ypač didelės sėkmės sulaukė programos plėtra į šalies savivaldybes nuo 2014 m. spalio mėn., kuriose buvo įgyvendinti vietos bendruomenių verslumą skatinantys, investicinę aplinką gerinantys, regionų turizmo potencialą didinantys ir kt. projektai. Pavyzdžiui, JPP „Kurk

Lietuvai“ iniciatyva, kartu su atvirų duomenų organizacija ir Ūkio ministerija, buvo sukurta grįžtamojo ryšio sistema, internetinėje erdvėje sudaranti galimybę verslo subjektams pateikti grįžtamąjį ryšį po verslo priežiūros institucijų atliktos patikros ir tokiu būdu prisidėti prie verslo priežiūros institucijų veiklos efektyvinimo. „Mūsų valstybės strateginiuose dokumentuose numatyti ambicingi tikslai gerinti šalies konkurencingumą įvairiose srityse. Norint lygiuotis į klestinčias pasaulio valstybes, būtina panaudoti tarptautinę patirtį, įgalinti šalyje ar užsienyje esančius profesionalus pritaikyti savo žinias šalies vystymuisi. Jaunieji profesionalai iš JPP „Kurk Lietuvai“ jau ne kartą įrodė, kad gali rezultatyviai įgyvendinti įvairius šalies ūkio konkuren-

cingumą didinančius projektus ir pasiekti ambicingų tikslų. Ši programa taip pat yra sulaukusi tarptautinio pripažinimo iš Jungtinių Tautų ir kitų tarptautinių organizacijų, todėl Ūkio ministerija dėjo pastangas, kad būtų užtikrintas jos tęstinumas“, – teigia ūkio viceministrė Rasa Noreikienė, koordinuojanti sėkmingą programos tęstinumą.

Viceministrė pastebi, kad 2015-2016 m. didžiausias dėmesys įgyvendinant programą bus skiriamas tokioms temoms kaip investicinės ir verslo aplinkos gerinimas, verslumo ir investicijų skatinimas. „Ši programa auga ir evoliucionuoja. Kartu su „Investuok Lietuvoje“ siekiame užtikrinti, kad jaunųjų profesionalų įgyvendinti projektai atneštų realių teigiamų permąnų, o tam reikalingas ne tik pačių dalyvių, bet ir viešojo sektoriaus institucijų indėlis“, – pažymi R. Noreikienė.

Nuo programos pradžios JPP „Kurk Lietuvai“ organizatoriai jau yra sulaukę CV iš kelių šimtų tarptautinę patirtį turinčių jaunųjų profesionalų, norinčių dalyvauti programoje. Potencialūs kandidatai tarptautinės patirties sėmėsi daugiau nei 30 skirtingų šalių. Šiais metais į JPP „Kurk Lietuvai“ atrinkti dalyviai, per vienerius metus atliks po 2 rotacijas skirtingose viešojo sektoriaus institucijose.

Šių metų atranka taip pat bus išskirtinė. Kandidatai jau dalyvaudami atrankoje žinos potencialias problemas, kurios bus sprendžiamos pirmosios dalyvių rotacijos metu. Planuojama, kad šios atrankos metu atrinkti jaunieji profesionalai pradės įgyvendinti projektus 2015 m. lapkričio mėnesį. Daugiau informacijos apie programą: www.kurklt.lt

Agila Barzdienė, JPP „Kurk Lietuvai“ vadovė

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LAIDUOJAMASIS JAV ŽURNALAS
LIETUVOS TARPRAIDUOJAMASIS JAV

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00**

JONAS NOREIKA-GENEROLAS VĖTRA PELNĖ LAISVĖS KOVOTOJO VAINIKĄ IR AMŽINĄ ATMINIMĄ

Kai žiniasklaidoje pasirodė Pauliaus Gritėno rašinys „Vilniaus įvaizdį menkina žydus į mirtį siuntusio generolo atminimas“ ir Rimvydo Valatkos – „Ką pagerbė Lietuva - partizanų vadą Generolą Vėtrą ar žydų žudiką?“ apie Lietuvos teisininką, prozininką novelistą, publicistą, antinacistinio ir antisovietinio pagrindžio dalyvį Joną Noreiką, nevalingai prisiminiau rugpjūčio 28 d. minėtą Mindaugo Tomonio žūties 75-metį ir žūčiai charakteringą KGB braižą. Dar gyvi liudininkai ir net bendrabyliai, rezistentai, laisvės kovotojai pašiuropo: juk tai – KGB braižas, iš skundikų paskalų iškiliai asmenybei metami nepagrįsti kaltinimai, net po mirties bandoma kurpti bylą.

Tragiško likimo poetui ir filosofui Mindaugui Tomoniui 2015 m. rugpjūčio 28 d. būtų sukakę 75 metai, tačiau jo žūtį tebedengia paslapties šydas. Patikimiausia prielaida reikėtų laikyti jo nužudymą ir lavono paguldymą ant bėgių tam, kad būtų imituota savižudybė, kad jį persekiojusi KGB nuslėptų savo nusikalstamą pėdsaką. Čia, kaip ir visom neva mįslingoms disidentų žūtims, charakteringas KGB braižas – nusikaltėlių neišaiškinimas. Ir patikimiausiu liudijimu reikia laikyti M. Tomonio bičiulio Algirdo Patacko tvirtinimą, kad velionis buvo labai religingas ir tikintis, todėl nusižudyti negalėjo.

Apie J. Noreiką galima pasakyti panašiai, ką pasakė A. Patackas apie M. Tomonį: jis negalėjo nei žudyti, nei prisidėti ar dalyvauti žydų žudynėse, nes buvo tikintis, labai religingas. Ir tuo viskas pasakyta. Tik ateistai ir sovietinio mentaliteto rašeivos šito nepajėgia suvokti.

„Lietuvos žinios“ 2015-07-30 paskelbė rašinį „Jono Noreikos malda ir auka“, kuriame Štuthofio kalinys kunigas Stasys Yla liudija J. Noreikos meilę Dievui ir Tėvynei. J. Noreikos parašyta ir S. Ylos išsaugotą maldą čia verta cituoti ne tik kaip nuostabų religinį kūrinį, bet ir kaip liudijimą apie gilaus tikėjimo asmenybę:

Kur tik akis užmato, kur benuklysta mintis, visuomet matau, visur pažįstu aš Tave. Ar diena išaušta, atskleisdama kalnus ir lygumas, ar žydinčių bangų kvapas nubanguoja per pievas, ar paukštis miško glūdumoje suklyksta, - visur matau ir girdžiu Tave.

Kalėjimo rūsy nykstančio žmogaus kaulėtos rankos tiesias į Tave. Kruvinoj kovoj, granatų išraustoj duobėj, uždusio kario paskutinis atodūsis šaukia Tave. Mylimoji, prie lango rymanti, krūpteli ir šaukia Tavo vardą, išgirdusi žinią baisią.

Jonas Noreika - Generolas Vėtra. *Archyvo nuotr.*

Palydi žemė ir dangus, palydi šauksmą tą.

Nuo marių iki marių, nuo vieno žvaigždyno krašto iki kito girdisi Tavo vardas, o Dieve. Mano širdis dreba, kaip audroje siūbuojamas medžio lapas. Nežinau, nei kur pradžia, nei kur pabaiga. Norėtusi, o kaip baisiai norėtusi aprėpti visą žemę. Visą žemę sutalpinti į savo širdį. Kad Tavo vardas vis aidėtų ir aidėtų. Kad galėčiau ilsėtis, kad galėčiau nurimti.

Toks didelis troškimas, toks galingas ir nepasotinamas jausmas širdy. O galia mana tokia menkutė, kaip skruzdėlės ant pravažiuojamo kelio. Kiekviena praeinanti pėda gali sutrinti, sumindžioti.

Kas būčiau, jei Tavo Vardas neskambėtų. Kas liktų iš manęs, jei nežinočiau, kad turiu Tėvą, savo rankoje laikantį mane. Jei savo gyslose nejausčiau tos ugnies, kuri buvo visos gyvybės, viso judėjimo, viso gyvenimo ir viso pasaulio pradžia. Mano Dieve, štai esu toks, kokį mane pašaukei. Matai, ar vertas aš prašyti leisti ir man vykdyti Tavo valią žemėje. Šaukti Tavo vardą, kartoti Tavo žodį. Be Tavęs viskas beprasmiška. Pragaras be Tavęs. Ir dreba širdis, Tavo vardą šaukdama. Leisk būti arti, leisk išvargusiam sušilti Tavo meilės ugnį, o Dieve. (Jonas Noreika).

Laisvės kovų dalyvis Jonas Burokas straipsniu „J. Noreikos-Generolo Vėtros nuopelnai akivaizdūs“ („Dirva“, 2015-08-04) paneigė melagingus P. Gritėno ir R. Valatkos bei jų rašiniuose minimų „liudininkų“ Lietuvoje ir užsienyje teiginius apie J. Noreiką priskiriamą geto or-

ganizavimą arba kolaboravimą su naciais, antisemitinį nusiteikimą, bent kokį prisidėjimą prie žydų diskriminavimo ar žudynių. Apie J. Noreikos „antisemitinį nusiteikimą“ liudija jo ir šeimos elgesys žydų atžvilgiu.

Darytina išvada, kad Generolas Vėtra, eidamas apskrities viršininko pareigas, bendravo su asmenimis, gelbėjusiais žydus. Bendravo ir bendradarbiavo ne iki holokausto ar po jo, tačiau jo metu. Akivaizdu, kad tai nebuvo atsitiktiniai, o rezistenciniai kontaktai. Jono Noreikos bendrabylės, bendražygės Onos Lukauskaitės-Poškienės šeima itin esmingai prisidėjo gelbstint mirčiai pasmerktus žydus.

Pažinojęs Joną Noreiką, su juo 1941 m. sukilimo metu bendravęs Damijonas Riauka prisimena pirmas karo ir sukilimo dienas:

„Sutikome vežimą, kuriame po pirmųjų karo audrų važiuavo žydų tautybės šeima. Šią šeimą sudarė vyras, žmona ir du mažamečiai vaikai. <...> Mūsų kapitonas (Jonas Noreika) ir kiti vyresnio amžiaus kuopos kariai apstojo ratu jo vežimą ir ėmė įkalbinėti žydelį tuoj pat sukti iš kelio, kuo skubiausiai važiuoti į kaimą ir slėptis nuo vokiečių kareivių. <...> Žydelis paklausė ir tuoj pat, atsukęs vežimą atgal, skubiai nuvažiuo į kitą kelią Stonaičių link“.

Darytina išvada, kad bendražygiai neliudija Joną Noreiką buvus antisemitą. Kaip matysime iš tolesnių liudijimų, buvo atvirkščiai.

Prisimena Damijonas Riauka: „Tuojau pat po sukilimo, Mardosų kuopos vadas kpt.

Jonas Noreika buvo paskirtas Šiaulių apskrities viršininku ir su šeima išvyko gyventi į Šiaulius. Mūsų paklaustas, kaip mums reikia elgtis su vokiečiais, Noreika pasakė: „Rusai mums nedraugai, o vokiečiai – ne broliai“.

Gausioje Damijono Riaukos medžiagoje apie antisovietinį ir antinacinį pasipriešinimą yra ir šitaip fiksuota: „Jonas Noreika neskirstė okupanto į savus ir svetimus. Kuris tik bandė pavergti Lietuvą – Jonui Noreikai buvo tik priešas. /.../ Kapitonas Jonas Noreika stojo ginti žydų tautos, pamatęs visus nacių žiaurumus“.

Damijonas Riauka, surinkęs daug informacinės medžiagos apie Joną Noreiką, raštu pažymėjo, kad Jonas Noreika „kartu su kitais 10 Žemaitijos inteligentų reikalavo vokiečių vadovybę uždrausti genocidą prieš lietuvių ir žydų tautybių žmones ir suteikti Lietuvai savivaldą. 1943 m. vasario mėn. parašė straipsnį „Šių dienų Vokietija“, kuriame demaskavo nacistų režimo pragaistingumą kaip lietuvių tautai, taip ir pačiai Vokietijai“.

Istorikas, buvęs Lietuvos istorijos instituto direktorius dr. prof. Antanas Tyla šitaip atsakė į LLKS paklausimą: „Tikri lietuviai gali tik didžiuotis Generolo Vėtros pasiaukojimu Lietuvai. Jis nekūrė žmonių naikinimo programos, Jis telkė jėgas Lietuvos Nepriklausomybei atkurti ir už tai sovietiniai okupantai Jį sušaudė“.

Žinoma, kad dirbdamas Šiaulių apskrities viršininko pareigose Jonas Noreika artimai bendravo ir bendradarbiavo su žydų gelbėtoju Šiaulių gydytoju Domu Jasaičiu, vėliau pasitraukusiu į Vokietiją. Domas Jasaitis tuo metu stengėsi žydams padėti, net darė žygius pas vokiečius, prisidėjo organizuojant žydų gelbėjimą, pats yra jų išgelbėjęs, už žydų gelbėjimą Lietuvos Respublikos apdovanotas Žūvančiųjų gelbėjimo Kryžiumi. Peršasi klausimas: argi Domas Jasaitis būtų artimai bendravęs su Jonu Noreika, jeigu jį būtų laikęs priešišku žydams, atsakingu už jų izoliavimą ir pan.? Kartu su J. Noreika nuteista Ona Lukauskaitė-Poškienė, su kuria J. Noreika susipažino būtent pas Domą Jasaitį. Apmaudu, kad beveik nežinoma apie Jono Noreikos neoficialią veiklą apskrities viršininko pareigose, kur jis tikriausiai ir savo veikla nebuvo abejingas žydų tragedijai.

Viktoro Ašmensko knygoje „Generolas Vėtra“ randame ir tokį liudijimą: „Kai žydus vesdavo gatve, dėdienė liepdavo jai su Dalyte Noreikaite (J. Noreikos dukra) nunešti žydukams blynelių su varške, kuriuos, atrodo, kepdavo specialiai jiems. Drauge eidavo

ir namo, kuriame jie gyveno, sargo mergaitė“. Beje, teistas bendroje byloje su J. Noreika, V. Ašmenskas teigia, kad bendrabyliai neliudijo J. Noreiką buvus antisemitu. Sovietų kaltinamas Jonas Noreika pripažino dalį kaltinimų dėl veiklos sovietų okupacijos metais, tačiau atmetė kaltinimus dėl veiklos nacių okupacijos metais. Jonas Noreika: „Pateiktas kaltinimas man aiškus. Prisipažįstu kaltas iš dalies, išskyrus tai, kad savanoriškai tarnavau vokiečiams“.

Anot pradžioje paminėtų rašėjų, Šiaulių apskrities vadovu buvęs veikėjas organizavo getų sudarymą, prisidėjo prie žydų turto grobstymo ir jo dalybų bei sudarė sąlygas žudynėms, kolaboravo su nacių valdžia, ką įvardija holokausto dalimi.

Dera pastebėti, kad getas Žagarėje buvo sudarytas iki J. Noreikai tampant apskrities vadovu nacių komisaro įsakymu, o ir elgesį su geto gyventojais sprendė tas pats komisaras. Žydų turto apskaitą ir saugojimą komisaras pavedė apskrities vadovui, kuris, šaltinių teigimu, jo niekam nedalino, o dar patarė savininkams iškeisti ar išdalinti.

Kaltinimas kolaboravimu su naciais neturi jokio pagrindo, nes jis padėdavo valstiečiams išvengti baudų už duoklės nacių valdžiai nepildymą, parašė neigiamą rašinį apie tvarką Vokietijoje, kurį perėmė naciai, jis atsisakė organizuoti SS batalioną, už ką buvo areštuotas ir išgabentas į Štuthofio koncentracijos stovyklą. O jau kalinimą nacių koncentracijos stovykloje, tikrai negalima pavadinti kolaboravimu. Panašiu būdu galima būtų nueiti iki absurdo, apkaltinant J. Noreiką kolaboravimu su sovietais, nes, išlaisvintas iš koncentracijos stovyklos, jis buvo mobilizuotas į sovietinę kariuomenę ir ištarnavo eiliniu iki 1945 lapkričio 27 d., tačiau už antisovietinę veiklą buvo 1947 m. vasario 16 (ar 26) d. buvo sušaudytas. Žinoma, kad getuose administracija buvo sudaryta iš geto gyventojų žydų, žinoma, kad buvo iš geto narių ir policija, tačiau ar tai vadinama kolaboravimu? Tai išprievartautos geto struktūros, kurios nors kažkiek galėjo palengvinti nelaimėlių dalią, manytina, todėl žydai jų ir nesmerkia.

J. Noreikos veiklą ir jo asmenybę, pasirėmęs archyviniais dokumentais ir savo prisiminimais, aprašė velionio bendrabylis Viktoras Ašmenskas knygoje „Generolas Vėtra“ (LLRTC, Vilnius, 1997). Knyga liudija, kad Jonas Noreika-Generolas Vėtra tikrai pelnė Laisvės kovotojo vainiką ir Amžiną atminimą. Jį niekinančios publikacijos – tvaikas nuo išlikusių sovietinių pelėsių.

Algimantas Zolubas

APTARTOS LIETUVOS IRT SEKTORIAUS ĮMONIŲ VERSLO PLĖTROS JAV GALIMYBĖS

Rugpjūčio 14 d. LR generaliniame konsulate Čikagoje lankėsi nacionalinio informacinių ir ryšių technologijų (IRT) sektoriaus asociacijos „Infobalt“ vykdomasis direktorius Paulius Vertelka. Susitikimo metu aptartos galimos bendradarbiavimo sritys, siekiant skatinti IRT paslaugų ir produktų eksportą į JAV.

Generalinis konsulas Marijus Gudynas pasakojo apie Čikagoje veikiančius rizikos kapitalo fondus, kurie potencialiai domėtusi investicijų į Lietuvos informacinių technologijų įmones galimybėmis. Diplomato nuomone, svarbu kurti ir plėtoti duomenų bazę apie investuotojams patrauklius Lietuvos verslus bei užtikrinti nuolatinį informacijos apie juos srautą, rengiant išvažiuojamąsias verslo misijas, pristatymus, susitikimus ir pan. „Lietuvos IRT sektorius, kuris

jau įrodė savo konkurencingumą Europoje, o specialistų kvalifikacija tenkina stambių JAV įmonių kokybės reikalavimus, yra pribrendęs aktyviau žengti į šimtamilijoninę JAV rinką, tiek siūlant savo produktus, tiek verslo idėjas. Tą įrodo ir pirmi sėkmingi lietuviškų startuolių, dirbančių IT srityje, pavyzdžiai”, - sakė M. Gudynas.

P. Vertelka informavo generalinę konsulą apie šiuo metu „Infobalt“ vykdomas eksporto skatinimo priemones, kuriomis siekiama padėti IT įmonėms pristatyti savo paslaugas bei produktus užsienyje, įskaitant ir JAV. Taip pat kalbėta apie naujų IRT srities talentų pritraukimo aktualumą, Lietuvos įmonių galimybes dalyvauti JAV viešuosiuose pirkimuose bei Lietuvos kaip itin aukštos kokybės IT paslaugų tiekėjos įvaizdžio formavimo svarbą.

Iš kairės: „Infobalt“ direktorius P. Vertelka ir generalinis konsulas M. Gudynas.

LR URM nuotr.

Susitikimo pabaigoje M. Gudynas pasidžiaugė, jog P. Vertelka, dešimtmetį gyvenęs ir išsilavinimą įgijęs Čikagoje,

grįžo į Lietuvą, kur pritaikė sukauptą patirtį ir žinias. Šis ir kiti panašūs pavyzdžiai turėtų įkvėpti daugiau talentingų tau-

tiečių grįžti gyventi į Tėvynę ir prisidėti prie jos kūrimo.

LR generalinio konsulato Čikagoje informacija

TORONTAS, CAN

Siekdama gerinti konsulinių paslaugų teikimo Lietuvos Respublikos piliečiams ir lietuvių kilmės asmenims kokybę, 2015 m. rugsėjo 25-26 dienomis Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija ir Lietuvos Respublikos ambasada Kanadoje rengia išvažiuojamąsias konsulinių paslaugų teikimo misiją į Torontą.

Konsulinių misijų metu Toronte, Kanados lietuvių bendruomenės patalpose, 2015 m. rugsėjo 25 d. (penktadienį) nuo 14 iki 20 val. ir rugsėjo 26 d. (šeštadienį) nuo 9 iki 16 val.

Bus priimami Lietuvos Respublikos piliečių prašymai ir dokumentai dėl pasų keitimo ir išdavimo, užsienyje sudarytų civilinės būklės aktų įtraukimo į apskaitą Lietuvoje, konsulinių pažymų išdavimo, konsulinio dokumentų legalizavimo, Lietuvos Respublikos piliečių, išvykusių iš Lietuvos ilgesniam nei 6 mėnesių laikotarpiui, gyvenamosios vietos deklaracijos bei atliekami kiti konsuliniai veiksmai. Taip pat bus priimami

CHICAGO, IL

Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos (6812 S. Wasthenaw Ave., Chicago) metinis pokylis įvyks sekmadienį, Šiluvos atleidų uždarymo dieną rugsėjo 13, 2015 12:30 val. po pietų parapijos pokylių salėje. Jūsų laukia muzikinė programa, sveikinimai, šventiniai pietūs ir loterija. Kviečiame iš anksto užsisakyti vietas ir įsigyti bilietus į pokylį. Vietų skaičius ribotas. Dėl informacijos skambinkite į parapijos raštinę Audrai tel. 773-776-4600.

„Dirvos“ inf.

lietuvių kilmės asmenų prašymai ir dokumentai dėl Lietuvos Respublikos pilietybės, konsulinio dokumentų legalizavimo bei kitų konsulinių veiksmų.

Interesantus priims Lietuvos Respublikos ambasados Kanadoje įgaliotas ministras Jonas Skardinskas.

Pageidaujančius kreiptis dėl konsulinių paslaugų maloniai prašome iš anksto registruotis Lietuvos Respublikos ambasadoje, tel.: 613 567 5458 (papildomas (ext.) Nr. 22) bei el. paštu jonas.skardinskas@urm.lt, nurodant savo vardą, pavardę, asmens kodą arba gimimo datą, kokios konkrečios konsulinės paslaugos pageidaujate ir kuriuo laiku Jums būtų patogiau atvykti. Bus priimami tik iš anksto užsiregistravę asmenys.

Piliečių priėmimas vyks Kanados lietuvių bendruomenės patalpose adresu: 1 Resurrection Road, Etobicoke, ON M9A 5G1

LR URM

ARGENTINA

Susivienijimo lietuvių Argentinoje 101-ųjų metų minėjimas

Švenčiant SLA draugijos 101-ųjų metų sukaktį, liepos 26 d. mūsų patalpose vyko meninė programa. Susirinko daug publikos bei kitų lietuviškų organizacijų atstovai, kurie sveikino mūsų draugiją šios sukakties proga. Pasirodė SLA tautinių šokių grupės „Dobiliukai“, „Dobilas“ ir „Žiburinis“, gavome ir raštiškų sveikinimų, už kuriuos labai dėkojame. Baigiantis programai, žodį tarė SLA pirmininkas Raulis Stalioraitis, kuris padėkojo visiems svečiams ir už gautus sveikinimus bei linkėjimus.

Buenos Airės švenčia Lietuvą

Buenos Airių miesto savivaldybė šįmet surengė programą, skirtą kitataučių bendruomenėms, kurios savaitgaliais pasirodo prie Gegužės aikštės su savo šokiais, choralais, val-

giais, menu ir t. t. Šeštadienį, rugpjūčio 1 d., lietuvių bendruomenė dalyvavo šioje šventėje, kurioje gausi publika pasigrožėjo mūsų draugijų pasirodymais. Dalyvavo Nemuno lietuvių kultūros draugija, Aušros Vartų parapija, Argentinos lietuvių sąjunga, Argentinos lietuvių centras, Muziejus Olgbrun, Mindaugo lietuvių katalikų draugija, Laisva Lietuva, ir Susivienijimas lietuvių Argentinoje.

Kurie išmokote lietuvių kalbą Argentinoje

Lapkričio antrą pusę į Argentiną atvažiuos Meilutė Ramonienė ir Loreta Vilkenė – Vilniaus universiteto li-tuanistinių studijų katedros profesorės. Jos nori paimiti interviu iš lietuvių emigrantų sūnų, dukterų, anūkų ir anūkių dėl tyrimo apie lietuvių kalbą diasporoje. Interviu metu norėtų kalbėti daugiausia apie kalbą, kalbinį gyvenimą, bet taip pat ir apie šeimos ar giminės emigracijos istoriją,

nuostatas kalbų ir tapatybės atžvilgiu. Jeigu apklausos dalyviai turės pakankamai laiko su jomis bendrauti, turės dar porą kalbinių užduotėlių. Interviu trukmė priklausys nuo to, kiek žmonės galės ir norės kalbėti. Paprastai jis trunka nuo 15-20 minučių iki valandos ar daugiau. Prašoma pranešti šią informaciją visiems draugams arba pažįstamiems, kurie moka mažiau ar daugiau kalbėti lietuviškai. Norintys dalyvauti prašomi susisiekti su Rodrigo Pardo telefonu (221) 15-612-7656 (La Plata) arba atsiųsti kontaktinę informaciją elektroniniu paštu į entrevista-lituanos@gmail.com. Laikas bus derinamas pagal kiekvieno turimą laisvą laiką.

Bendruomenių festivalis

Lanuso miesto savivaldybė kartu su Kitataučių bendruomenių sąjunga ruošia festivalį, kuris įvyks rugsėjo 6 d., 16 val. Taip pat bus pagerbti vyriausieji bendruomenių dalyviai.

Susivienijimas lietuvių Argentinoje

LR AMBASADORIUI Ž. PAVILIONIUI ĮTEIKTAS KOMUNIZMO AUKŲ MEMORIALO VADOVŲ APDOVANOJIMAS

Kadenciją baigiančiam Lietuvos Respublikos ambasadoriui Jungtinėse Amerikos Valstijose Žygimantui Pavilioniui jo kadencijos baigimo proga Komunizmo aukų memorialo fondo (Victims of Communism Memorial Foundation) Vašingtone vadovai apdovanojo ambasadorių už jo aktyvią kovą su totalitariniais režimais.

Fondo prezidentas Dr. Lee Edwards ambasadoriui įteikė Komunizmo aukų memorialo kopiją - paminklo, kurį 2007 m. Vašingtone atidengė Prezidentas Bushas ir ilgainiui tapusio tradicine visų prieš komunizmą kovojusių šalių atstovų susitikimo vieta.

LR URM

Iš kairės: Komunizmo aukų memorialo fondo administratorius Marion Smith, Lietuvos Respublikos ambasadorius Jungtinėse Amerikos Valstijose Žygimantas Pavilionis ir Komunizmo aukų memorialo fondo prezidentas dr. Lee Edwards.

LR URM nuotr.

L. LINKEVIČIAUS SUSITIKIMAS UKRAINOJE SU ŠALIES PREZIDENTU IR PREMJERU

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius darbo vizito metu su Ukrainos Prezidentu Petro Porošenku ir Premjeru Arsenijumi Jaceniuku. *Ukrainos Prezidento spaudos tarnybos nuotr.*

Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius rugpjūčio 13 dieną lankydamasis Kijeve, Ukrainoje, su valstybės Prezidentu Petro Porošenku, Premjeru Arsenijumi Jaceniuku, Nacionalinio saugumo ir gynybos tarybos pirmininku Oleksandru Turčynovu aptarė Lietuvos paramą Ukrainai ir padėtį šioje šalyje.

Ukrainos Prezidentas padėkojo Lietuvai už nuolatinę politinę, ekonominę, ekspertinę ir kt. paramą, kuri labai reikalinga Ukrainai šiuo sunkiu metu.

Susitikime P. Porošenko apgailestavo, kad Rusijos remiami separatistai nesilaiko paliaubų ir neįgyvendina Minsko susitarimų bei atkreipė dėmesį į konflikto eskalacijos pavojų. Per paskutinę parą užfiksuota 150 apšaudymų – rekordiškai daug nuo pat Minsko susitarimo pasirašymo vasario mėnesį.

Pokalbyje pažymėta, kad būtina išlaikyti tarptautinės bendruomenės dėmesį ir pa-

ramą Ukrainai, taip pat toliau tęsti nuoseklų spaudimą Rusijai, kad Minsko susitarimai būtų įgyvendinti.

Susitikime su A. Jaceniuku L. Linkevičius aptarė reformų Ukrainoje įgyvendinimą ir Lietuvos paramą.[†] Ministras pažymėjo, kad svarbu išlaikyti reformų greitį ir kvietė Ukrainą dar labiau išnaudoti Lietuvos ekspertinę paramą.

„Esame pasirengę toliau dalytis savo patirtimi. Svarbu, kad šių reformų naudą pajustų tiek didžiuosiuose miestuose, tiek kituose šalies regionuose gyvenantys žmonės“, – pabrėžė L. Linkevičius.

Ministras pažymėjo, kad Lietuvos paramos sritis bus galima konkretizuoti Lietuvos Ministro Pirmininko vizito Ukrainoje metu vėliau ši mėnesį.

Nacionalinio saugumo ir gynybos tarybos pirmininkas O. Turčynovas, kuris vakar lankėsi karinio konflikto zonoje, susitikimo metu papasakojo apie situaciją Donbase,

nuolatinis Minsko susitarimų pažeidimus iš separatistų pusės, Ukrainos karių ir civilių žūtis. O. Turčynovas ministrą taip pat informavo apie išaugusį Rusijos karių skaičių pasienyje su Ukraina. Susitikime taip pat dalyvavo O. Turčynovo visuomeninis patarėjas, buvęs Lietuvos ambasadorius Ukrainoje Petras Vaitiekūnas.

Odesoje įvyko neformalus trišalis Lietuvos, Ukrainos ir Baltarusijos užsienio reikalų ministrų susitikimas. Vėliau įvyko numatyti susitikimai su Odesos srities gubernatoriumi Michailu Saakašviliu, Odesos meru Genadijumi Truchanovu, nevyriausybinių organizacijų atstovais, dirbančiais Donbaso regione.

2014–2015 m. Lietuvos valstybinių institucijų Ukrainai suteikta parama – apie 2 mln. eurų, iš kurių apie 532 tūkst. eurų sudarė humanitarinė pagalba. Lietuva jau priėmė gydytis daugiau kaip 90 sužeistų karių, savanorių ir civilių gyventojų. **LR URM**

LIETUVA IR PASAULIS

Ukrainoje su Odesos gubernatoriumi Michailu Saakašviliu susitikusi Lietuvos Seimo Pirmininkė Loreta Graužinienė sako, kad vietos gyventojai tikisi proveržio, kuris atvertų kelią naujam etapui šalies istorijoje. Parlamento vadovė teigė su buvusiu Gruzijos prezidentu M. Saakašviliu neformaliai aptarusi artėjančius vietos rinkimus ir siūlomas Konstitucijos pataisas dėl didesnių galių regionams.

Lietuvos vidaus reikalų ministras Saulius Skvernelis sako, kad pirmieji Lietuvai teksiantys pabėgėliai į šalį turėtų atvykti 2016 metų sausį. „Tikimės, kad gali (atvykti, – ELTA) sausio pradžioje, bet dar galutinai teisinės procedūros Europos Sąjungoje nėra pabaigtos“, – Vyriausybėje žurnalistams sakė ministras. Europos Komisija (EK) šią savaitę paskirstė 2,4 mlrd. eurų paramą iš fondų, skirtų padėti ES šalims geriau pasiruošti migrantų priėmimui ir jų integravimui (AMIF fondas), taip pat sienų stebėjimui, tarpvalstybiniam teisėsaugos institucijų bendradarbiavimui ir kovai su terorizmu, prekyba narkotikais bei žmonėmis (ISF fondas). Iš pastarojo fondo Lietuvai teks 17,245 mln. eurų, migrantų priėmimui ir integravimui skirtas lėšas EK tikisi paskirstyti vėliau šiais metais. Lietuva per dvejus metus turės priimti 325 asmenis: 240 pabėgėlių iš Eritrėjos ir Sirijos, kurie šiuo metu glaudžiasi Italijoje ir Graikijoje, taip pat 85 migrantus iš trečiųjų šalių.

Liepos 29 dieną Niujorke Jungtinių Tautų Saugumo Taryba, Rusijai vetavus, nepriėmė rezoliucijos, kuria turėjo būti įsteigtas tarptautinis baudžiamasis tribunolas, skirtas nustatyti atsakomybę už nusikaltimus, susijusius su Malaizijos oro linijų lėktuvo MH17 numušimu. Lietuvos nuolatinės misijos JT ministras patarėjas Dainius Baublys išreiškė apgailestavimą dėl tokio Rusijos žingsnio, kuris užkirto kelią užtikrinti teisingumą katastrofos aukų artimiesiems. Lietuva remia tolesnes pastangas užtikrinti katastrofos kaltininkų atsakomybę.

Lietuvos ambasadorė Rasa Kairienė liepos 31 dieną Ohride įteikė skiriamuosius raštus Makedonijos Prezidentui Georgui Ivanovui. Su juo po ceremonijos aptartos dvišalių santykių plėtros ir daugiašalio bendradarbiavimo perspektyvos.

LR užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius rugpjūčio 4 dieną pasveikino darbą Lietuvoje pradėjusią naująją Jungtinės Karalystės ambasadorę Claire Lawrence ir pabrėžė, jog Lietuva ypač vertina gerus dvišalius santykius su Jungtine Karalyste ir yra suinteresuota toliau stiprinti bendradarbiavimą. Ambasadorė Claire Lawrence pakeitė birželio mėnesį kadenciją Lietuvoje baigusį Jungtinės karalystės ambasadorių Davidą Huntą. Skiriamuosius raštus Lietuvos Respublikos Prezidentei Daliai Grybauskaitei ji įteikė liepos 3 dieną.

Politinio prieglobsčio Lietuvoje prašantis Rusijos žurnalistas Andrejus Nekrasovas sako, kad Maskvos prašymas jį išduoti stiprina galimybes jam tapti politiniu pabėgėliu. Rusijos užsienio reikalų ministerija Lietuvos prašo perduoti A. Nekrasovą, kuriam pareikšti kaltinimai dėl turto prievartavimo. Tačiau žurnalistas teigia, kad įtarimai yra politiškai motyvuoti, o jis persekiojamas dėl savo profesinės veiklos, kai rašė apie korupcijos atvejus Rusijoje. A. Nekrasovą praėjusį mėnesį pagal Interpolo orderį sulaukė Kipro teisėsauga, tačiau ji atsisakė žurnalistą išduoti Rusijai ir perdavė Lietuvai. Pareigūnai rėmėsi Europos Sąjungos nuostata, kad prašymą dėl prieglobsčio turi svarstyti ta šalis, į kurią asmuo atvyko pirmiausia.

Odesoje su Ukrainos ir Baltarusijos užsienio reikalų ministrais neformaliai susitikęs Lietuvos diplomatijos vadovas Linas Linkevičius teigia, kad Minskas nėra linkęs akylai palaikyti kiekvieno Rusijos žingsnio Rytų Ukrainos atžvilgiu. Anot L. Linkevičiaus, su Ukrainos ministru Pavlo Klimkinu ir Baltarusijos ministru Vladimiru Makejumi aptarta ne tik saugumo padėtis regione, bet ir bendri ekonominiai bei infrastruktūriniai projektai. „Baltarusių pozicija tikrai nėra tokia vienareikšmiška ir palaikanti tai, ką daro Rusija“, – ELTA'į telefonu iš Odesos sakė L. Linkevičius.

Jau 17-tus metus į Vilnių atvyksta žmonės iš viso pasaulio, kurių pagrindinis vizito Lietuvoje tikslas – išmokti anksčiau Vilniuje plačiai skambėjusią jidiš kalbą. Tarp šių žmonių – amerikiečiai, lenkai, vokiečiai, o kartais ir svečiai iš Pietų Afrikos Respublikos (PAR) ar Izraelio. Vilniaus universitete veikiantis Jidiš institutas kasmet rengia intensyvių mėnesio kalbos kursų, kurie, pasak ten dėstančiųjų, pasižymi stipria akademine programa. Čia susirenka ne tik kadaise jidiš kalba kalbančius savo senelius ar prosenelius girdėję studentai, bet ir mokslininkai, kuriems ši kalba reikalinga, atliekant tyrimus ar verčiant grožinės literatūros kūrinius. Instituto darbuotojai pabrėžia, kad Lietuvoje dėstoma programa skiriasi nuo dėstomų kitur.

LRT, ELTA, LR URM

PPO PASIEKUS SUSITARIMĄ, PAGERĖS SĄLYGOS LIETUVAI PREKIAUTI IT PRODUKTAIS

Lietuvoje gaminamų informacinių technologijų produktų eksporto sąlygos turėtų pagerėti 54-ioms Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) valstybėms liepos 24 dieną sutarus dėl Informacinių technologijų susitarimo (ITS) atnaujinimo.

Lietuvos verslininkai ne tik galės palankesnėmis sąlygomis eksportuoti į didžiąsias rinkas – JAV, Kiniją, Japoniją, susitarimas taip pat sudarys palankesnį importo režimą augančiose Pietryčių Azijos valstybėse – Filipinuose, Taivane, Tailande, Malaizijoje ir kitose šalyse, prie susitarimo prisijungsiančiose vėlesniame etape.

Susitarimas laipsniškai iki 2019 m. panaikins šiuo metu taikomus importo muitus 201

informacinių technologijų produktui, kurių metinė prekybos vertė siekia apie 1 trilijoną JAV dolerių. Prekybos IT produktais liberalizavimas užtikrina palankų rinkos atvėrimą Lietuvos gamintojams ir eksportuotojams, taip pat turi teigiamos įtakos technologijų plėtrai ir jų prieinamumui, inovacijų, ekonomikos ir užimtumo augimui. Naujasis susitarimas nustato liberalų režimą IT produktais visiems PPO narių eksportuotojams.

Lietuva į susitarimo šalį praėjusiais metais eksportavo daugiau nei 54 mln. eurų vertės prekių, kurias apims naujasis ITS, tarp jų – lazerių, medicininių tyrimų ir optinių aparatų ir prietaisų, radionavigacinių

aparatų, optinių lęšių bei kitos didelės pridėtinės vertės aukštųjų technologijų įrangos.

Lietuva šiose derybose taip pat siekė apginti savo televizorių gamintojus ir to pavyko pasiekti – Europos Komisijos derybininkų pastangomis televizoriai nepateko į sudarytą susitarimą ir jiems bus išlaikyti dabartiniai importo muitai.

Pabaigtos derybos yra didelis pasiekimas ir Pasaulio prekybos organizacijai – tai pirmasis PPO importo muitų panaikinimo susitarimas per 18 metų. Informacinių technologijų susitarimas sudarytas 1996 m. ir per paskutinius 15 metų padidino IT produktų eksporto vertę tris kartus.

LR URM

TARPTAUTINIAME FESTIVALyje ŠVEDIJOJE „EUROPEADE” DEVYNI KOLEKTYVAI IŠ LIETUVOS

Devyni liaudies šokių kolektyvai, ansambliai ir chorai iš Lietuvos dalyvavo rugpjūčio 5-9 dienomis Švedijos mieste Helsinbore vykusiame festivalyje „Europeade”.

Tai didžiausias kiekvienais metais rengiamas tarptautinis liaudies kultūros festivalis Europoje. Šių metų festivalyje dalyvavo 249 kolektyvai iš įvairių Europos šalių. Festivalio programą ir lietuvių kolektyvo pasirodymus stebėjo gausiai susirinkusi Švedijos lietuvių bendruomenė, šventės dalyviai iš Lietuvos pasveikino Lietuvos ambasadorius Švedijoje Eitvydas Bajarūnas.

Itin intensyvioje festivalio programoje - Klaipėdos J. Kačinsko muzikos mokyklos

Klaipėdos J. Kačinsko muzikos mokyklos vaikų kolektyvas „Subatėlė” Švedijoje, Helsinbore vykusiame festivalyje „Europeade”. *LR URM*

vaikų kolektyvo „Subatėlė”, Palangos kultūros centro pagyvenusiųjų šokių ansamblio „Bočiai”, grupės „Veliuonietis” iš Veliuonos miestelio, ansamblio „Velingis” iš Priekulės, liaudies šokių grupės „Nėris” iš Vilniaus, grupės „Skudučiai” iš Gargždų,

„Mingė” iš Klaipėdos, kolektyvo „Dagilėlis” iš Ukmergės, grupės „Pamušis” iš Pakruojio rajono pasirodymai.

Europeados pradžia siejama su Mon De Clopper (1922-1998) vardu, pradėjusiu judėjimą už flamandų liaudies kultūros (Vlaamse

Volkskunstbeweging) įtvirtinimą. Kartu su bendraminčiais dar 1964 metais jis pakvietė flamandus, olandus, anglus, prancūzus ir vokiečius, taip pat emigrantus iš Ukrainos, Jugoslavijos ir Lenkijos atlikti savo tradicines dainas ir šokius, prista-

tyti tradicinius kostiumus. Mon De Clopper taip ilgą laiką vadovavo festivaliui. Festivalis vyko daugelyje Europos šalių, o 2009 m. jos dalyviai buvo svetingai sutikti Klaipėdoje.

Saulė Mažeikaitė-Teiberė, Kultūros atašė

GOTLANDO KOMUNIKATO 25-MEČIO MINĖJIMAS IR ATMINIMO LENTOS ATIDENGIMAS KATHAMARSVIKE GOTLANDO SALOJE

1989 m. rugpjūčio 6 d. Gotlando saloje (Švedija) Europos lietuvių studijų savaitėje dalyvavo Lietuvos ir išeivijos lietuviai politikai, visuomenės veikėjai, Jaunimo teatro aktoriai, kultūros atstovai. *LR URM*

Rugpjūčio 21 dieną Kathamarsvike, Švedijos Gotlando saloje įvyks renginys, skirtas paminėti Gotlando komunikato 25-metį. Renginio dalyviai pasveikins Lietuvos ambasadorius Švedijoje Eitvydas Bajarūnas.

Pranešimus renginyje skaitys Lietuvos Seimo pirmininkė Loreta Graužinienė, taip pat kalbės Švedijos Riksdago (Parlamento) pirmininkas Urbanas Ahlinas ir Gotlando regiono gubernatorė Cecilia Schelin Seidegård. Apie istorinę Gotlando Komunikato svarbą kalbės Lietuvos Sąjūdžio įkūrėjas, Lietuvos Respublikos Aukščiausios Tarybos – Atkuriamojo Seimo pirmininkas, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras, buvęs Europos Parlamento narys prof. Vytautas Landsbergis ir Lietuvos Nepriklausomybės

Akto signataras, buvęs Europos Parlamento narys, diplomatas Justas Vincas Paleckis.

Renginyje taip pat dalyvaus specialiai iš Lietuvos atplaukiantys buriuotojai, diplomatinio korpuso nariai, politikai, kultūros, akademinės bendruomenės atstovai. Renginį vainikuos Gotlando komunikato memorialinės lentos inauguracija.

Gotlando komunikatas – 1989 m. rugpjūčio 6 d. Gotlando saloje (Švedija) Lietuvos ir išeivijos atstovų pasirašytas dokumentas, kuriame teigiama, kad: Pirmą kartą įvairių politinių jėgų atstovai – ir Lietuvos, ir išeivijos – vieningai pareiškė nuo-

monę dėl pasaulio lietuvių ryžto siekti nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimo. Gotlando komunikatas padėjo pagrindus Lietuvos nepriklausomybės paskelbimui 1990 m. kovo 11 d. 1989 m. liepos 30 – rugpjūčio 6 dienomis Švedijoje, Gotlando saloje, Kathamarsviko vietovėje vyko 36-oji Europos lietuvių studijų savaitė, kurią ir vainikavo Gotlando komunikatas. Europos lietuvių studijų savaitę tuo metu buvo susirinkę Lietuvos ir išeivijos politikai, visuomenės veikėjai, Jaunimo teatro aktoriai, kultūros atstovai. Dauguma dalyvių iš Lietuvos atplaukė jachtomis.

LR URM

PERKAME GINTARĄ IR GINTARO DIRBINIUS

Prašau skambinti - tel. –708-603-5494

KULTŪROS KRONIKA

Beveik niekas neabejoja, kad paminklas Lietuvos nepriklausomybės patriarchui, Vasario 16-osios akto signatarui Jonui Basanavičiui Vilniuje turėtų pagaliau atsirasti. Tačiau kur ir koks tas paminklas turėtų būti pastatytas? Ir ar bus suspėta jį pastatyti iki 2018 m., kai Lietuva minės valstybingumo atkūrimo šimtmetį? Diskusijos apie paminklą J. Basanavičiui Vilniuje prasidėjo jau prieš kelerius metus. Tačiau iki šiol Vilniaus valdžia, architektai, skulptoriai, muziejininkai ir daugelis kultūros atstovų neranda bendro sutarimo, kur tas paminklas turėtų stovėti ir kam derėtų patikėti jo sukūrimą.

Lietuvos ambasadorius Indijoje Laimonas Talat-Kelpša rugpjūčio 4 dieną Indijos tarptautinio centro menų galerijoje atidarė bendrą Indijos ir Lietuvos dailės parodą „Sapnų šalis”. Vienoje seniausių ir prestižiškiausių Indijos sostinės meno erdvių pristatyta 30 lietuvio Gintauto Vyšniausko ir indo Aridžyto Čandos (Arijeet Chanda) tapybos darbų.

Lietuvos kultūros ministerija, ruošdamasi rengti naują tautinių mažumų tapatumo išsaugojimo ir integracijos programą, nori atlikti tyrimą apie jų padėtį. Ministerija paskelbė konkursą Lietuvoje gyvenančių tautinėms mažumoms priklausančių asmenų padėties tyrimo ir rezultatų analizės atlikimo paslaugų pirkimui. Konkurso sąlygose nurodoma, kad 2007-aisiais patvirtintos dabartinės programos įgyvendinimo metais „tautinių mažumų padėtis, poreikiai ir valstybės interesai šioje politikos srityje pasikeitė”, todėl ir reikia atlikti mažumų padėties tyrimą, kurio metu būtų nustatyta, kokiomis priemonėmis valstybė gali gerinti tautinių mažumų padėtį. 2011 metų surašymo duomenimis, lietuviai sudaro 84 proc. šalies gyventojų. Surašymo metu lenkai sudarė 6,6 proc., rusai – 5,8 proc. gyventojų.

Vilniaus Bažnytinio paveldo muziejų pasiekė antroji menotyrininko daktaro Juozapo Blažiūno dovana. Prieš dvejus metus menotyrininkas muziejui padovanojo beveik 100 vienetų kolekciją – bažnytinių brėžinių, piešinių, škart – beveik 300 bažnyčios dokumentų ir bažnyčių nuotraukų. Vienas jų – 1944 metų dokumentas, kuriame Lenkimų klebonas kreipiasi į kitą kleboną dėl leidimo tuoktis lietuvei katalikei ir Raudonosios armijos karininkui. Tokie dokumentai bažnyčiose, kurios yra atokiau nuo miestų, nebuvo vertinami, tačiau dr. J. Blažiūno manymu visi jie taip pat sudaro bažnyčios istoriją.

Klaipėdos galerijoje atidaryta tarptautinė tapybos paroda „Mykolas Kleopas Oginskis grįžta į tėvynę”, skirta M. K. Oginskio 250-osioms gimimo metinėms paminėti. Parodoje eksponuojami naujausi, specialiai šiai parodai sukurti Lietuvos, Baltarusijos ir Lenkijos menininkų darbai. 2015 metai Lietuvoje paskelbti Mykolo Kleopo Oginskio metais. Šiemet sukanka 250 metų, kai gimė šis valstybės ir visuomenės veikėjas, diplomatas, kompozitorius, vienas iš 1794 metų sukilimo vadų. Pasak aktorės Virginijos Kochanskytės, M. K. Oginskį išgarsino jo polonezas, tačiau atrandami ir kiti jo kūriniai.

Paskutinėmis Lenkijos prezidento kadencijos dienomis Bronisławas Komorowskis padovanojo Lietuvai dokumentų, susijusių su savo senelių žemėmis Aukštaitijoje taip pat Žemaitijoje gyvenusio lenkų menininko kūrinių.

LRT, ELTA, LRKM

LIETUVIŲ KALBOS KLAUSIMU

Arvydas Barzdukas, Dirvos skaitytojas nuo 1949 m. liepos mėnesio ir prenumeratorius ir rėmėjas nuo 1958 m.

**Gerbiami ir malonūs
Dirvos leidėjai ir redaktoriai,**

Jau prieš kiek laiko tai pastebėjau ir, dantis sukanęs, tylėjau, bet vis tik noriu paklausti, kam ir kodėl *Dirvoje* atsirado bolševikų okupacijos metais Lietuvoje nelaimingai įvestas kitų kalbų pavadinimų neva „pagal tarimą“ (tada vadintas) „transkribavimas“?

Kada į Lietuvą visos žinios ateidavo kirilica parašytos per Maskvą, nebuvo kitos išeities, kaip jas pagal tarimą lietuviškomis raidėmis apytikriai perrašyti. Tačiau tos dienos jau seniai praėjo ir taip svetimžodžių rašyti seniai nebereikia. Nei *Dirva*, nei joks kitas išeivijos laikraštis kitų kalbų pavadinimų, pavardžių ir vardų niekada taip nerašė. Tokia rašyba išeivijoje atsirado naujai atvykusiems skirtame *Amerikos Lietuvyje*, bet daug to laikraščio skaitytojų angliškai prastai moka, tad jiems gal ir reikia apytikrų „tarimą“ nurodyti. Bet kiek, Jūs manote, *Dirvos* skaitytojų nemokės perskaityti ir ištarti, pvz., Jeb Bush, ar Joseph Dunford, ar Martin Dempsey? Ar nors vienam *Dirvos* skaitytojui tas pavardės reikia „transkribuoti“ į Džebas Bušas, ar Džiozefas Danfordas, ar Martynas Dempsis? Nebūkite juokingi. (Yra pavardė Dunford ir Danford, tai apie kurį žmogų čia „lietuviškai“ kalbame?)

O kaip reikėtų rašyti: Klivlendas, Klivlandas, Klyvlendas ar Klyvlandas? Man atrodo, kad „pagal tarimą“, tiksliausia būtų Klyvlandas, bet kodėl nerašyti taip, kaip *Dirvoje* rašėme iki šiol? Išeivijoje mes ilgai visom jėgom kovojom, kad nebūtų rašoma Tchurlyonis, Meyezhelyaitis, M a r t s i n k y a v i t c h u s, Marchulyonis ir t.t.. Neseniai išspausdintame jos laiške *The Wall Street Journal* Prezidentės Grybauskaitės pavardėje „ė“ su taškeliu visur parašė. Jei norime, kad būtų gerbiama mūsų kalba, reikėtų taip pat gerbti ir visas kitas. Amerikoje leidžiamuose žemėlapiuose visos Lietuvos vietovietės parašytos su visais rašybos ženklais, lietuviškai (Žr. Google Maps)

Kas svarbiausia, *Dirvoje*

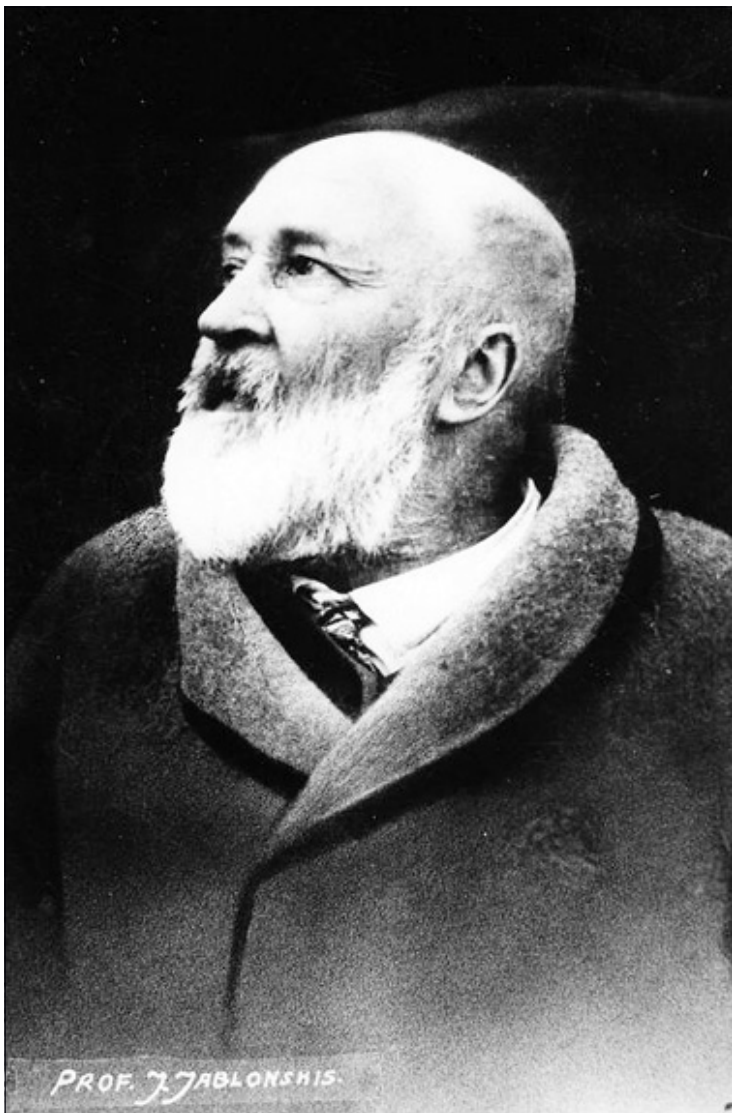
taip paikai rašoma nenuosekliai, ne visuose straipsniuose. Kai kur vardai ir pavardės būna parašyta taip, kaip juos pats žmogus rašo. Pvz., rugpjūčio 4 d. numerio straipsnyje apie kelionę po Ameriką, visi vietovardžiai parašyti tiksliai ir taisyklingai.

Kad nemanytumėte, jog aš čia ką nors savamokliškai išsigalvoju, leiskite pacituoti ką „Gimtosios kalbos“ 1999 m. rugpjūčio mėn. 6-12 d. numeryje rašė žinomas Lietuvos kalbininkas Vytautas Ambrazas (tą straipsnį pats autorius man atsiuntė):

„Pastangos įtraukti į lietuvių kalbą neaprėpiamą daugybę viso pasaulio vietovardžių yra neįgyvendinamos ir nereikalingos. Taigi, niekas neturi teisės reikalauti, kad tokie miestų vardai kaip *Göttingenas, Wolfenbüttelis* ar *Kasselis* būtų visur lietuvinami. Štai ką apie tai rašė vienas didžiausių mūsų kalbininkų Pranas Skardžius: *„Mūsų tarpusaviniuose susirašinėjimuose svetimi vietovardžiai dažnai taip iškraipomi, kad paskui negalima jų net visai atpažinti. Kad būtų mažiau painiavos, mūsų nuomone reikėtų laikytis šiokios tokios tvarkos: mūsų kalboje jau iš seniau prigijusius vietovardžius reikėtų rašyti mūsų rašyba, pvz., : Maskva, Varšuva, Berlynas, Paryžius, Londonas ir kt., bet šiaip visų kitų visų kitų vietų pavadinimams reikėtų palikti svetimoji rašyba ir kur reikiant pridėti savas galūnes, pvz., Tūbingenas, Mūnchenas, Göttingenas, Reutlingenas, Fellbachas ir kt.*“ (Rinkiniai raštai 5, Vilnius, 1999, p. 687.”

(Pranas Skardžius ilgą laiką gyveno Clevelande. Mano tėvas Stasys Barzdukas kartu su juo buvo išeivijoje išleisto „Lietuvių kalbos vadovo“ bendraautorius. Prof. Skardžius mūsų namuose dažnai lankydavosi ir su tėvu lietuvių kalbos reikalus svarstydavo, o aš, tada dar labai jaunas moksleivis, įdėmiai klausydavausi.)

Tokios rašybos buvo laikomasi Nepriklausomoje Lietuvoje prieš karą ir, iš tikro, taip rašyti buvo nutarta ir nepriklausomybę atgavus. (Žr. Lietuvių kalbos instituto parengtą leidinį „Lietuvių kalbos rašyba ir skyryba“,

Jonas Jablonskis vadinamas bendrinės lietuvių kalbos tėvu. Jis rūpinosi, kad jo gimtoji kalba būtų švari, kad jos neterštų svetimų vėjų atneštos piktžolės.

lt.wikipedia.org

Vilnius 1992 m.) Lygiai taip savo raštuose nurodė ir kitas svarbus ir žinomas kalbininkas, Antanas Salys. Jo raštus irgi iš tėvo paveldėjau.

Tame pačiame straipsnyje prof. Ambrazas dar rašė:

„Tą Nepriklausomoje Lietuvoje įtvirtintą tradiciją sulaužė antroji sovietų okupacija. Bolševikų valdžia pareikalavo, kad visos leidyklos ir redakcijos perdirbinėtų užsienio tikrinius vardus pagal rusų kalbos pavyzdžius. [Tiesos redaktoriui] Genrikui Zimanui ir kiems to meto spaudos tvarkytojams buvo nė motais, kad lietuvių kalboje vartojami visai kito pagrindo rašmenys; labiau rūpėjo atriboti visuomenę nuo Vakarų Europoje įprastos tvarkos. Tikrinių vardų perdirbinėjimas buvo masiškai išplatintas; atsirado ir bandančių jį pateisinti „liaudies interesais“, „prieinamumu plačiosioms masėms“—turtum Lietuvos žmonės būtų iš prigimties kvailesni už kitų šalių gyventojus. Pagaliau įvairūs leidiniai (tarp jų net enciklopedijos), kiekvienas savaip kraipydami tuos pačius kitataučių vardus, galutinai susipainiojo; net marksistai subruzdavo, nebežinodami, kaip turi rašyti: *Fejerbachas* ar *Fojerbachas, Hjūmas, Jūmas, Jumas* ar dar kitaip. Tada CK (Partijos centrinis komitetas) pavedė Lietuvių kalbos komisijai (tada—prie Mokslų akademijos) nustatyti kitų kalbų tikrinių vardų lietuvinimo taisyklę. Į komisiją įję

kalbininkai (Kazys Ulvydas, Zigmas Zinkevičius, Vytautas Mažiulis, Jonas Palionis, Vytautas Ambrazas) atsakė vieningai ir aiškiai: tokių taisyklių sudaryti iš principo neįmanoma, lotyniškų rašmenis vartojančių kalbų tikrinius vardus (išskyrus tradicinius) rimtuose leidiniuose reikia rašyti autentiškomis formomis. Kilo didelis triukšmas, kalbininkai buvo kaltinami keliaklupsčiavimu Vakarams, net lietuvių kalbos griovimu.”

Kalbininkai nepasidavė, nors rašybą tada tvarkė Zimanas ir (partijos vyriausias sekretorius) Petras Griškevičius ir, kaip sakiau, visas per Maskvą ateinančias žinias tada *neišvengiamai* reikėjo „fonetiškai“ perrašinėti iš rusiškos abėcėlės, kirilicos. Vis tik, 1984 m. tokios kalbininkų nurodytos rašybos taisyklės buvo priimtos ir nepriklausomybę atgavus, papildytos. Taip mes, pagal Nepriklausomos Lietuvos kalbininkų nuorodas, visą laiką rašėme išeivijoje, taip, kalbininkų patvirtintai, rašė Bostono *Lietuvių Enciklopedija* ir visi mūsų laikraščiai.

Labai įtikinamai tuo klausimu 2007 m. rašė žurnalistas Saulius Spurga, savo straipsnyje „Ar grįšime ton pačion pelkėn?“ Jis ten rašo, kad Antanas Smetona vardų nelietuvino. Toks teiginys turėtų būti ypač svarbus *Dirvos* leidėjams ir redaktoriams. Deja, toks balsas Lietuvoj „į dangų neina”.

Atrodo dabar Lietuvoje vėl prieita nuomonė, kad lietuviai už kitų šalių žmones vis tik *yra* kvailesni. Tad į tokias specialistų kalbininkų nuorodas buvo numota ranka ir pradėta vėl viską „pagal tarimą” sovietiniu pavyzdžiu „transkribuoti”, nes, girdi, taip „saugoma lietuvių kalba”. Taigi, kalba vėl tvarkoma „patriotizmo” pagrindais, kaip buvo teigiama okupacijos metais. (Tada tai buvo „liaudies interesai”.) Kad į kalbą kas antras žodis skverbiasi sulietuvinintas angliškas, dabartiniams kalbos „sargams”, kaip prof. Ambrazas sakė, „nė motais”.

Mažesnės galvos, nei minėti žinomi kalbininkai, dabar nutarė, jog vis tik *yra įmanoma* visus svetimus pavadinimus „sulietuvininti” ir Lietuvoje leidžiamas didžiulis tokių sulietuvinėtų svetimžodžių žodynas. Penki tomai jau išėjo ir ten reikalaujama taip rašyti, kaip buvo rašoma rusų laikais. „Apytikriai” — ir dažnai neatpažįstamai — pagal tarimą. Pabrėžiu žodį „apytikriai”, nes susitarti, kaip tiksliai visada parašyti *yra* neįmanoma. (Spurga rašo, jog „... neapsisprendavome ar rašyti Getė, ar Giotė. Galų gale, viršų paėmė Getė, tačiau įdomu kodėl, nes vokiškas tarimas artimesnis antram variantui.”) Turbūt didesnio nereikalingo ir paikesnio darbo, kaip tas žodynas, žmonių istorijoje iki šiol nebuvo.

Bet išeivijoje, nei spauda, nei nei vienas iš mūsų, tokios rašybos laikytis neprivalome. Niekas mūsų nenubaus ir iš tokio rašymo nėra jokios naudos. Sovietinės rašybos *Amerikos lietuvių* mes nepakeisime, bet jos tikrai nereikia rimtame leidinyje, kaip *Dirva*. Puikiai suprantu, kad iš Lietuvos gautoje medžiagoje nelengva visas tokias nesąmones surankioti ir išgenėti, bet *Draugo* redakcija tai gana nebloggeriai padaro. Manau, taip padaryti galėtų ir *Dirva*.

Su nuoširdžiais linkėjimais.

(Tekstas netaisytas.)

Redakcijos pastaba:

Skaitytojų laišakai - geriausias bet kurio leidinio įvertinimas, nes jie reiškia, jog leidinys yra skaitomas, jo aprašomos temos rūpi skaitytojams. Laiškai padeda laikraščiui tobulėti, siūlo naujas temas ir diskusijas aktualijų klausimais. „Dirva” dėkoja šio laiško autoriui - ištikimam „Dirvos” rėmėjui ir skaitytojui **Arvydui Barzdukui** ir laukia daugiau skaitytojų atsiliepimų ir minčių dėl laiško autoriaus pateiktos nuomonės.

**LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais
9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.**

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką,
82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.
Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

RENGINIŲ KALENDORIUS

RUGSĖJO 5-6 dienomis, ŠALFASS golfo 50-tas turnyras, Evergreen Resort, Cadillac, MI. Dėl informacijos – Al Nagevičius (330) 721-2424.

Rugsėjo 12 d., šeštadienį nuo 6:30-9:00 val. v. ir rugsėjo 13 d., sekmadienį, nuo 11:30-2:00 val. p. p. Nijolės Palubinskienės meno darbų ir Linos Palubinskaitės sidabro papuošalų paroda Šv. Kazimiero parapijos didžiojoje salėje, 18022 Neff Rd., Cleveland, OH 44119.

Rengia Korp! Giedra

VIENO PASAULIO DIENA

Š.m. sekmadienį, rugpjūčio 23 d., Klivlando kultūros federacija (The Cleveland Cultural Gardens Federation) ruošia „Vieno pasaulio dieną“, kuri vyks nuo 11:00 v.r iki 8:30 v.v.

Pagal šventės informaciją, bus gausu įvairių renginių: tautų vėliavų paradas, naujų JAV piliečių priesaika, kuri vyks airių darželyje, tautų pasirodymai, o po to – galimybė gardžiuotis jų skanumynais. Gera proga neskubant aplankyti pasirinktus, o gal visus nacionalinius darželius.

„Dirvos“ inf.

VYTAUTUI KAŠUBAI BŪTŲ 100

2015 m. rugpjūčio 15 d. sukako 100-osios menininko Vytauto Kašubos (1915–1997) gimimo metinės.

V. Kašuba gimė Minske, kur gyveno per Pirmąjį pasaulinį karą iš Lietuvos pasitraukę tėvai. Grįžusi į Lietuvą, šeima apsigyveno Liudvinave, kiek vėliau persikėlė į Marijampolę. Čia būsimasis skulptorius ir užaugo. Pasimokęs Rygiškių Jono gimnazijoje, perėjo į ką tik atsidariusią Marijampolėje amatų mokyklą ir 1934 m. baigė medžio drožimo klasę. Po metų, kiek padirbėjęs skulptoriaus Juozo Zikaro dirbtuvėje, įstojo ir 1939 m. baigė Kauno meno mokyklą.

1941–1943 m. Kauno taimomosios ir dekoratyvinės dailės instituto Skulptūros studijos dėstytojas, studijos vedėjas. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją. 1947 m. atvyko į JAV, apsigyveno Niujorke. Šiame mieste ir mirė 1997 m., sulaukęs 81-erių.

Skulptoriaus žmona – Aleksandra Kašuba. Taip pat menininkė, pernai su jos kūryba buvo galima susipažinti Lietuvos nacionalinėje dailės galerijoje.

Vytautas Kašuba prie skulptūros „Sėdinti moteris“.

www.ldm.lt/pdg/kasuba.htm

Skulptoriui ne kartą skirti garbingi apdovanojimai. Tarp žymiausių – 1937 m. Paryžiaus pasaulinėje parodoje atiteko sidabro ir aukso medaliai už medžio drožinius, 1993 m. įteikta Lietuvos nacionalinė kultūros ir meno premija, o 1994 m. V. Kašuba apdovanojamas Gedimino III laipsnio ordinu.

Daug savo kūrinių V. Kašuba dovanojo Lietuvai. Muziejininkų teigimu, mūsų šalyje saugoma per 240 menininko sukurtų skulptūrų, reljefų, apie 20 medalių, 200 piešinių.

Parengta pagal Visuotinės lietuvių enciklopedijos, V. Kasiulio muziejaus, lt.wikipedia.org ir Bernardinai.lt informaciją

KLaidos atitaisymas

Š.m. rugpjūčio 4 d. „Dirvos“ Nr.15 spaudai paruoštoje laidoje įsivėlė techninė klaida. 10 ir 11 puslapiuose spausdintas straipsnis „3000 mylių JAV keliais“, kurio autorė nenurodyta. Šio įdomaus straipsnio autorė – Vilija Levinienė, Šiaulių universiteto darbuotoja. Nuoširdžiai atsiprašome straipsnio autorės, „Dirvos“ skaitytojų ir dėkojame Vytautui Šliūpui – „Dirvos“ ilgamečiui skaitytojui ir rėmėjui už pastabumą.

„Dirvos“ redakcija

A.† A.

Brangiai draugei ALDONAI ŠVARCAS

ir prieš mėnesį Jos vyrui dr. PAULIUI ŠVARCUI iškeliavus į Amžinuosius namus, nuoširdžiai užjaučiu jų dukras: KRISTINĄ SHEFFLER (BILL), RITĄ ŠVARCAS, MILELĄ SCOTT (DAN), AUDREY VEITĄ (VYTENĮ) ir visus artimuosius. Liūdinti kartu su Jumis

Vanda Šepetys

LIETUVIŲ LITERATŪRA ŽAVI UŽSIENIO SKAITYTOJUS

Kol Lietuvos kultūros instituto kvietimu Vilniuje dirbanti lietuvių literatūros vertėja Reeta Tuoresmāki suomiškai bando prakalbinti Dalios Grinkevičiūtės knygą „Lietuviai prie Laptevų jūros“, o Darius James Ross angliškai – Dalios Staponkutės „Iš dviejų renkuosi trečią. Mano mažoji odisėja“, kitus lietuvių literatūros kūrinius skaito Prancūzijoje, Latvijoje, Makedonijoje, Lenkijoje, Estijoje...

Kūriniai ir vertėjai susilaukia puikių atsiliepimų. Siekdamas užsienyje gyvenančius lietuvių literatūros vertėjus supažindinti su naujausiomis lietuvių literatūros tendencijomis, Lietuvos kultūros institutas kviečia juos šį rudenį dalyvauti vertėjų seminare.

Puikūs lietuvių literatūros vertinimai

Anot Literatūros vertimų skatinimo programą Lietuvos kultūros institute koordinuojančios projektų vadovės Rūtos Statulevičiūtės-Kaučikienės, „...neseniai mus ne tik pasiekė makedonų kalba išleista Andriaus Tapino „Vilko valanda“, bet ir estiškai prabilusi Alvydo Šlepiko knyga „Mano vardas – Marytė“. Sulaukiame vis naujų ir susižavėjimo kupinų atsiliepimų apie Ričardo Gavelio „Vilniaus pokerį“ ir jo vertimą – Prancūzijoje ši knyga jau pelnė per 25-ias recenzijas, apie ją kalbėta radijuje, diskutuota televizijos studijoje, prancūzų knygynuose knyga žymima skaitytojų lipdukais „Kodėl taip ilgai nieko nežinojome apie šį išskirtinį autorių?“.

Vokietijoje, Leipcigo knygų mugės metu šiemet pristatyta Dalios Staponkutės „Iš dviejų renkuosi trečią. Mano mažoji odisėja“ taip pat susilaukė teigiamų įvertinimų. Anot vokiečių rašytojos Maren Schönfeld, „Aš sužavėta! Tema – itin europietiška ir man be galo patinka

kalba bei stilius – jis poetiškas, malonu skaityti. Taip pat mane palietė melancholiškumas. Knyga verčia mane galvoti apie Europą, kaip arti ar toli savo mintyse mes esame, apie Tėvynės reikšmę žmonėms ir man pačiai“

Tuo tarpu leidyklos „Antolog“, anksčiau makedonų kalba išleidusios Ričardo Gavelio „Vilniaus Pokerį“ ir Grigorijaus Kanovičiaus knygą „Ožiukas už porą skatikų“, makedonams pristatyta Andriaus Tapino „Vilko valanda“ savaitiniame elektroniniame kultūros žurnale „Penep“ paskelbta mėnesio knyga.

Prancūzai pakerėti Gavelio

Prancūzijos leidyklos „Monsieur Toussaint Louverture“ Ričardo Gavelio „Vilniaus pokerį“ pristato kaip „galiausiai išverstą šiuolaikinės lietuvių literatūros šedevrą“. Anot LKI Programų ir projektų skyriaus vadovės Rūtos Statulevičiūtės-Kaučikienės, „Atrodytų, kad tai – drąsus reklaminis teiginys, tačiau išdidų leidėjo džiugesį atkartoja Prancūzijos literatūros apžvalgininkai ir tinklaraštininkai. Jie ne tik nešykšti skambių epitetų „fantastiškas“, „tobulas“, „fantasmagoriškas“, „košmariškas“, „genialus“, bet ir drąsiai lygina Gavelį su Kafka, Seline’u, Joyce’u, Faulkneriu, Selbiu, Bukowskiu, Orwellu, Krasnahorkai ir kitais pasaulyje pripažintais rašytojais, o „Vilniaus pokerį“ gretina su jau gerai žinomais kūriniais: „Kelione į nakties pakraštį“, „Pilimi“, „Užrašais ir pagrindžio“.

R.Statulevičiūtė-Kaučikienė priduria, jog malonu skaityti pagyrimus visai leidybinei komandai, o ypač – vertėjai Margaritai Le Borgne, viršelio autorei Zeinai Abirached ir leidyklai „Monsieur Toussaint

„DIRVAI“ AUKOJO:

I.Vileniškis,
Wayland, MA 100
A.a. dr. Pauliaus ir Aldonos Švarcų prisiminimui – anonimas,
Dearborn Hts., MI..... 100
G.Degesys, Durham, NC..... 76
A.Gebra, Peterborough, CAN75
K.Černis, W.Bloomfield, MI. 50
G.Lendraitis, Palos Hts, IL..... 50
K.Biliunas, Eastlake, OH..... 45
G.Kenter, Danbury, CT..... 45
V.Mažeika, Park Ridge, IL 30
B.Mikalauskas,
St.Petersburg, FL..... 30
J.Gutauskienė,
St.Petersburg, FL..... 22
V.Barzdukas, Cleveland, OH 20
V.Urbaitis, Mayfield Hts, OH 16
A.Vaitys, Highland Pk, IL 6

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

Louverture“, kuri skatinama prancūzakalbiams skaitytojams pristatyti ir „Vilniaus džiazą“.

Vertėjai iš viso pasaulio rinksis Kėdainiuose

A. Šlepiko „Mano vardas – Marytė“ estiškai prabilo dėka prieš kelis metus Druskininkuose Lietuvos kultūros instituto organizuoto vertėjų seminario. Jame dalyvavęs A. Šlepikas, jo skaitytos knygos ištraukos sužavėjo būsimąją knygos vertėją į estų kalbą Tiiną Kattel. O šiuo metu Vilniuje reziduojanti vertėja į suomių kalbą Reeta Tuoresmāki pasakojo, kad „Man buvo labai naudingas prieš du metus Druskininkuose vykęs literatūros vertėjų seminaras. Nors ir universitete skaitėm lietuvių literatūrą, turėjome kūrinių sąrašus, bet seminare, kai atvažiuoja rašytojas, kuris pats papasakoja apie savo kūrinį ar dėstytoja, pasakojanti pastarųjų dviejų metų šiuolaikinės lietuvių literatūros tendencijas... tai reikalinga“.

Šių metų rugsėjo 30 – spalio 3 d. institutas vėl organizuoja tokį seminarą – šįkart Kėdainiuose. Vertėjams bus pasiūlyta intensyvi trijų dienų edukacinė-kultūrinė programa, seminario dalyvių kelionės į Lietuvą išlaidas, taip pat apgyvendinimo ir maitinimo Kėdainiuose išlaidas apmokės Lietuvos kultūros institutas.

„Į Kėdainius pakviesime 20-25 vertėjus, - pasakoja Instituto direktorė Aušrinė Žilinskienė, – šiuo metu jau baigėme norinčių dalyvauti registraciją ir turime 41 paraišką iš 25 šalių. Manau, kad tokie susitikimai yra labai svarbūs ir mums smagu girdėti, kai vertėjai iš praktikos patvirtina šį reikalingumą“.

Lietuvos kultūros institutas

BOKSININKAS EIMANTAS STANIONIS
TAPO EUROPOS ČEMPIONU

Europos čempionas boksininkas Eimantas Stanionis. *D. Scheerbarth nuotr.*

20-metis lietuvis Eimantas Stanionis iškovojo Europos bokso čempionato aukso medalį. Bulgarijoje vykstančio 41-ojo Europos čempionato vyrų svorio kategorijos iki 69 kg finale rugpjūčio 15 d. Lietuvos boksininkas techniniu nokautu nugalėjo baltarusį Pavelą Kastraminą. Lietuvos sportininkas nuo pat kovos pradžios tiksliau atakavo varžovą, o baltarusiui du kartus teko stabdyti krau-

javimą, kuomet jam buvo prakilstas antakis. Po dar vieno kontakto, teisėjas trečiajame raunde nutraukė kovą ir nugalėtoju paskelbė E. Stanionį. Visi trys teisėjai įžvelgė lietuviu pranašumą ir per pirmuosius du raundus. E. Stanionis šiose pirmenybėse taip pat pelnė kelialapį į pasaulio čempionatą. Svorio kategorijoje iki 64 kg bronzos medalį iškovojo lietuvis Evaldas Petrauskas. Iš viso į Europos čempio-

nate dalyvavo 220 boksininkų iš 41 valstybės. Kelialapius į pasaulio čempionatą iškovojo 1–6 vietas Europos pirmenybėse užėmę boksininkai. Pasaulio čempionate vyks kova ir dėl kelialapių į kitų metų Rio de Žaneiro olimpinės žaidynes. Po Nepriklausomybės atkūrimo Europos čempionato auksą Lietuvai iškovojo tik Vitalijus Karpaciauskas. Jis triumfavo 1993 metais. *ELTA*

NUO MEDALIO SKYRĖ 0,01 S

50 m plaukimo krūtine rungtyje Pasaulio plaukimo čempionate Rūta Meilutytė atplaukė 4-a. Jos laikas – 30,14 s. Pirmoji atplaukė Jennie Johansson iš Švedijos. Jos rezultatas – 30,05 s. Sidabrą iškovojo Alia Atkinson (30,11 s.), bronzą – Julija Jefimova (30,13 s.) Finalas buvo itin įtemptas: 5 sportininkės finišavo bene tuo pačiu metu – 1-ą ir 5-ą vietas skyrė tik 0,15 s. Lietuvę nuo trečią vietą užėmusios J. Jefimovos skyrė tik 0,01 s. „Kaip ir sakiau – finalai yra neprognuojami – taip ir įvyko. Dabar noriu grįžti į treniruotes ir ruoštis kitam sezonui“, – po plaukimo sakė R. Meilutytė.

Rūta Meilutytė. *AFP*

„Jaučiausi pasiruošusi, jaučiausi pilna jėgų. Tiesiog nepavyko visko išdėstyti taip, kai norėjau. Labai džiaugiuosi dėl švedės – ji nusipelnė šio medalio ir džiaugiuosi matydama ją laimingą. O aš laikiu kito sezono ir dar sunkiau dirbsiu“, –

rankų nenuleido sportininkė. Primename, kad R. Meilutytė Pasaulio plaukimo čempionate, vykstančiame Kazanėje, jau laimėjo sidabrą 100 m plaukimo krūtine rungtyje, nusileidusi tik rusei Julijai Jefimovai. *LRT*

RIČARDAS BERANKIS PASAULIO REITINGE PAKILO Į 74-ĄJĄ VIETĄ

Tenisininkas Ričardas Berankis. *atpworldtour.com*

Teniso profesionalų asociacijos (ATP) vertinimų lentelėje lietuvis Ričardas Berankis iš 86-osios vietos pakilo į 74-ąją. 25-erių metų lietuvis turi

661 tašką. R. Berankis Vašingtone (JAV) vykusiame Teniso profesionalų asociacijos (ATP) „World Tour 500“ serijos

turnyre „Citi Open“ pasiekė ketvirtfinalį. 23-ųjų metų Laurynas Grigelis (167 tšk.) iš 281-osios pozicijos pakilo į 280-ąją, o 20-metis Lukas Mugevičius (45 tšk.) iš 582-osios vietos smuktelėjo į 631-ąją. Vertinime pirmuoju išlieka serbas Novakas Džokovičius (13 755 tšk.). Antrąją vietą užima šveicaras Rogeris Federeris (9065 tšk.), o trečiąją – britas Andy Murray (7840 tšk.). Latvis Ernestas Gulbis (585 tšk.) iš 81-osios pozicijos nukrito į 87-ąją. Iš viso klasifikuoti 2243 tenisininkai. *LRT*

FIBA SKYRĖ PAPILDOMĄ VIETĄ EUROPAI
OLIMPINĖSE ŽAIDYNĖSE

Tarptautinė krepšinio federacija (FIBA) patvirtino patekimo į 2016 metų Rio de Žaneiro olimpinės žaidynes tvarką, kuris yra palankus Europos šalims. Senojo žemyno rinktinėms buvo suteikta viena papildoma vieta ir kelialapius, pagal naują formatą, olimpiadoje pelnys 3–7 vietas užėmusios komandos.

Taip pat nuo šiol bus organizuojami trys atrankos turnyrai, kuriuose dalyvaus po šešias rinktines, o šių varžybų šeiminkai automatiškai gaus pakvietimą į olimpinės žaidynes. Šiuo metu Rio de Žaneiro olimpiadoje vietas turi dvi rinktinės – šeiminkė Brazilija ir pasaulio čempionė JAV. *BasketNews.lt*

Wanted CDL-A OTR Truck Drivers and Owner Operators. Great pay!
Call 708-235-1010
Location: Monee, IL 60449
www.elmaninc.com

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter

OPEN
Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm 866 E. 200th St.
Sat.: 8 am to 4 pm Cleveland, OH 44119

Now serving Lithuanians, including former Tauras Members!

**1385 Andrews Ave.
Lakewood, OH 44107**
216-228-1996 or 800-577-1996
latvianclevelandcu.net

**Hours: Mon-Wed and Fri 9:00AM-3:00PM
Sun 9:30-10:30AM (Fall-Spring)**

View our Website and Facebook page for a list of our services:
www.latvianclevelandcu.org &
www.facebook.com/latvianclevelandcu

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

**William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite**

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuootojai

**936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095**
Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.